

VISIT
GRADAČAC

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRADAČCA
Tourist Board of the City of Gradačac

5
jubilarni
1969 - 2023

SAJAM ŠLJIVE

MEĐUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Sajamski vodič
Fair guide

Izdavač:

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA
Ulica Husein-kapetana
Gradaščevića b.b.
GRADAČAC

Za izdavača:
ENSAR MEŠANOVIC

Odgovorni urednik:
SENIJA MUJKANOVIĆ
MUFTIĆ

Za štampu pripremili:
SENADA OSMANOVIĆ
DŽENANA SINANOVIĆ
DŽEMAL DELIĆ

Prevod na engleski jezik:
DŽENANA BRISTRIC

Foto:
ARHIVA, VEDRAN
STAPIĆ/Agroklub,
DŽEMAL DELIĆ

Grafička priprema:
NUSRET KLOPIĆ

Štampa:
Masterprint Gradačac

Tiraž:
500

Publisher :

THE TOURIST BOARD OF
THE CITY OF GRADAČAC
Husein-kapetan Gradaščević
bb Street
GRADAČAC

On behalf of the publisher:
ENSAR MEŠANOVIC

Executive editor:
SENIJA MUJKANOVIĆ
MUFTIĆ

Printed edition by:
SENADA OSMANOVIĆ
DŽENANA SINANOVIĆ
DŽEMAL DELIĆ

Translated into English by:
DŽENANA BRISTRIC

Photography:
ARCHIVE, VEDRAN
STAPIĆ/Agroklub,
DŽEMAL DELIĆ

Graphics:
NUSRET KLOPIĆ

Print:
MasterPrint Gradačac

Circulation:
500

5
jubilarni
1969 - 2023

SAJAM ŠLJIVE

MEĐUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Poštovani izlagači, pokrovitelji, gosti, posjetioc

DOBRO DOŠLI

na 50. jubilarni međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije Sajam šljive u Gradačcu.

Od prvog trenutka kad smo se okupili da slavimo našu kraljicu šljivu do danas je prošlo 54 godine i nanizale su se uspomene pune uspjeha, radošti, pjesme, veselja i u takvom raspoloženju vas dočekujemo od 23. do 26. augusta 2023. godine da stvaramo nove uspomene i zajedno sa vama proslavimo naš jubilej.

Potrudili smo se da izlagači imaju kvalitetnu promociju, da se posjetitelji osjećaju ugodno na sajmištu i u našem grada a posebnu pažnju smo posvetili prezentaciji novih saznanja i naučnih iskustava u oblasti poljoprivredne i prehrambene industrije i turizma.

Želimo vam da zaključite nove poslove, da se zabavite, obnovite stara i uspostavite nova poznanstva i iduće godine zadnje dane augusta rezervišete za Gradačac.

S poštovanjem,
Turistička zajednica grada Gradačca
i Grad Gradačac

Dear exhibitors, patrons, guests, visitors

WELCOME

to the 50th jubilee international fair of agriculture and food industry Plum Fair in Gradačac.

From the first moment when we gathered to celebrate our queen plum until today, 54 years have passed and memories full of success, joy, songs, and mirth followed, and in such a mood we welcome you from August 23 to 26, 2023, to create new memories celebrate our anniversary together with you.

We made sure that the exhibitors have quality promotion, that the visitors feel comfortable at the fairground and in our city, and we paid special attention to the presentation of new knowledge and scientific experiences in the field of agriculture and food industry and tourism.

We wish you to close new deals, have fun, renew old and make new acquaintances and next year book the last days of August for Gradačac.

Sincerely,
the Tourist Board of Gradačac
and the City of Gradačac

*Odmorite
u Građaču!*

—

**Poštovani izlagači,
dragi prijatelji i posjetioc sajma,**

Dobro došli na 50. jubilarni međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije Sajam šljive u Gradačcu.

Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive u Gradačcu je privredno turistička manifestacija koja Gradačac čini prepoznatljivim od 1969. godine do danas.

50. Jubilarni sajam u Gradačcu je potvrda da je Sajam šljive naš najbolji turistički proizvod koji svakog augusta naš grad čini centrom Bosne i Hercegovine.

Najstarija sajamska manifestacija u Bosni i Hercegovini je za proteklih 50 godina izlaganja primila hiljade izlagača iz cijele Europe. Ugostili smo brojne delegacije i predstavnike institucija Bosne i Hercegovine, regionalnih i zemalja EU. Bili smo domaćini stotinama hiljada posjetilaca koji naš grad posjećuju sve ove godine od osnivanja. Potrudili smo se biti dobri domaćini i učinili smo da Gradačac bude prepoznatljiv sajamski grad u Bosni i Hercegovini.

Jubilej je potvrda odgovornog pristupa prema izlagačima, institucijama i posjetiocima.

Vjerujemo da će Sajam šljive u budućnosti napraviti određene iskorake i biti platforma za ubrzani privredni i poljoprivredni razvoj kako Gradačca tako i Bosne i Hercegovine.

Želja nam je da se lijepo i ugodno osjećate u Gradačcu i da zajedno uživamo u obilježavanju jubileja.

Ensar Mešanović,
voditelj Turističkog ureda
Turističke zajednice grada Gradačac

**Dear exhibitors,
dear friends and fair visitors,**

Welcome to the 50th jubilee od the International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair in Gradačac.

The International Fair of Agriculture and Food Industry - The Plum Fair in Gradačac is an economic and tourist event that has made Gradačac recognizable since 1969 until today.

The 50th jubilee Fair in Gradačac is a confirmation that the Plum Fair is our best tourist product, which makes our city the center of Bosnia and Herzegovina every August.

The oldest fair manifestation in Bosnia and Herzegovina has welcomed thousands of exhibitors from all over Europe for the past 50 years. We hosted numerous delegations and representatives of the institutions of Bosnia and Herzegovina, regions and EU countries. We have hosted hundreds of thousands of visitors who have been visiting our city all these years since its foundation. We tried to be good hosts and we made Gradačac a recognizable fair city in Bosnia and Herzegovina.

The anniversary is a confirmation of a responsible approach towards exhibitors, institutions and visitors.

We believe that the Plum Fair will make certain strides in the future and be a platform for the accelerated economic and agricultural development of both Gradačac and Bosnia and Herzegovina.

We want you to feel nice and comfortable in Gradačac and to enjoy celebrating the jubilee together with us.

Ensar Mešanović,
Head of the Tourist Office
of the Tourist Community
of the city Gradačac

Dragi sugrađani, dragi gosti i prijatelji Gradačca,

Gradačac je kroz historiju nadaleko poznat grad dobrih, vrijednih, časnih ljudi koji su na ovim prostorima odani svome gradu i koji se uvijek nakon teških i kriznih vremena ponovo izdizao ponosan u svojoj raskoši i ljepoti.

Danas Gradačac živi u punom kapacitetu i uživa u plodovima svoga rada, i slobodno možemo reći i pokazati svim posjetiocima da smo ponosni na naš grad i na vrijednosti kojima se čuva tradicija i kulturno historijska baština našega grada, i ovog kraja, ali i ostvaruje egzistenciju brojnih porodica.

Gradane Gradačca od davnina krasi optimizam i poduzetnički impuls, raduje ekonomski rast i napredak, gradaččka privreda se dobro razvija i pozitivni su ekonomski pokazatelji.

Neophodno je istaći da se broj zaposlenih u Gradačcu za posljednjih deset godina povećao za 46% te da je izvoz povećan za više od 110% te je dosegao iznos od 525.744.380 KM što nas stavlja na 7. mjesto po izvozu u BiH. U Tuzlanskom kantonu, Gradačac u izvozu učestvuje sa preko 20% što ga u tom segmentu svrstava u vodeće jedinice lokalne samouprave.

Želim prije svega istaknuti dugu tradiciju razvoj poljoprivrede i voćarstva, kao i snažan napredak razvoj prehrambeno-prerađivačke industrije.

Danas svjedočimo da poljoprivredni proizvođači u našem gradu unatoč svim problemima i preprekama uspijevaju raditi i živjeti od svojih ruku, i divimo se njihovoј hrabrosti da, baveći se poljoprivredom zarađuju za sebe i svoje porodice, a time doprinose i razvoju društva u kojem žive.

Vjerujem da će svi oni koji bar na kratko budu boravili u našem gradu puno toga vidjeti i spoznati, prije svega kako cijeniti rad i trud svakog čovjeka za dobrobit svoga grada, i svih nas koji živimo ovdje.

Poželio bih svim dragim gostima i prijateljima dobrodošlicu u naš Gradačac i zahvalio izlagачima koji su se odazvali u velikom broju, i svima onima koji su dali doprinos organizaciji sajamske manifestacije.

Svima želim ugodan boravak u našem gradu, da ostvarite što više novih kontakata poslovno i privatno, i ponesete lijepе utiske, da poželite ponovo doći u naš i vaš Gradačac.

S poštovanjem,
Edis Dervišagić, gradonačelnik Grada Gradačac

Dear fellow citizens, dear guests and friends of Gradačac,

Gradačac has throughout history been a well-known city of good, hard-working, honorable people who are loyal to their city, and who always rose again proud in their luxury and beauty after difficult and crisis times.

Today, the citizens of Gradačac live in full capacity and enjoy the fruits of their work, and we can freely say and show to all visitors that we are proud of our city and of the values that preserve the tradition and cultural-historical heritage of our city and this region.

For a long time, the citizens of Gradačac have been adorned with optimism and an entrepreneurial impulse, they are happy with economic growth and progress, the Gradačac economy is developing well and there are positive economic indicators.

It is necessary to point out that the number of employees in Gradačac increased by 46% in the last ten years and that exports increased by more than 110% and reached the amount of 525,744,380 KM, which puts us in 7th place in terms of exports in BiH. In the Tuzla Canton, Gradačac participates in exports with over 20%, which ranks it among the leading units of local self-government in that segment.

First of all, I want to emphasize the long tradition of the development of agriculture and fruit growing, as well as the strong progress of the development of the food processing industry.

Today, we witness that agricultural producers in our city, despite all the problems and obstacles, manage to work and live by their hands, and we admire their courage to earn money for themselves and their families by engaging in agriculture, thereby contributing to the development of the society in which they live.

I believe that all those who stay in our city for at least a short time will see and learn a lot, first of all how to appreciate the work and effort of each person for the benefit of their city, and of all of us who live here.

I would like to welcome all dear guests and friends to our Gradačac and thank the exhibitors who responded in large numbers, and all those who contributed to the organization of the fair event.

I wish everyone a pleasant stay in our city, that you make as many new contacts as possible in business and private, and take away nice impressions, so that you want to come back to our and your Gradačac.

Sincerely, Edis Dervišagić, Mayor of Gradačac

Grad domaćin

Stara bosanska čaršija koja se smjestila između obronaka planina Majevice i Trebave, okrunjena bogatom historijom, bezbrojnim legendama i nepreglednim rodnim poljima. Uspjela je uskladiti prirodu i napredak, te sačuvati ljepotu u svakom svom čošku.

Prvi pomen o Gradačcu datira još iz 1461. godine. Kao i ostali gradovi, svoju je historiju stvarao pod uticajem raznih vladara koji su svojim tragovima, ovaj grad učinili bogatom riznicom kulturno-historijskih spomenika.

Ljepotica koja kulminira gradom Kula (Gradina), izgrađena je od kapetana iz porodice Gradaščevića u periodu od 1765. do 1821. godine. U sklopu Starog grada je džamija Husejnija (1826. god.), za koju nas vežu mnoge legende, kao i Sahat kula (1827. god.) koja se vremenom počela kositit i sve više ličiti na toranj u Pizi.

Oklopni voz, nedaleko od grada, spomen je na predhodni rat.

Tu je i jedna od najstarijih biblioteka u BiH, osnovana 1839. godine. Za vrijeme vladavine Husein-kapetana Gradaščevića u Tolisi je izgrađena prva katolička osnovna škola u Bosni i Hercegovini.

Grad Gradačac se prostire na površini od 218 km² sa oko 40 000 stanovnika. Priroda je ovom dijelu zemaljske kugle bila iznimno naklonjena. Ovom je prostoru podarila i termalne vode čiji je kvalitet nadaleko poznat. Zahvaljujući tome Gradačac je uspio razviti banjско-rekreativni turizam. Gradačačka jezera Hazna i Vidara su ljetnim danima okupljalište mlađih i starih koji znaju uživati u odmoru u prirodi.

U ovom kraju urod voća dostiže svoj maksimum pa je stoga upravo ovdje i nastala najstarija sajamska manifestacija u zemlji poznata kao Sajam Šljive.

Ovaj mali grad nudi puno sadržaja za svakoga, stoga je i nemoguće duh Gradačca prenijeti u nekoliko rečenica. Grad u kome su rođeni pisci i kapetani, grad u kome riječ „merak“ ima pravo značenje, treba doživjeti.

Dobro došli u Gradačac!

Host city

The old Bosnian bazaar, which is situated between the slopes of Majevica and Trebava mountains, is crowned with a rich history, countless legends and vast fertile fields. It has managed to harmonize nature and progress, and preserve beauty in every corner.

Gradačac was first mentioned in 1461. Like other cities, it created its history under the influence of various rulers. Those rulers made this city a rich treasury of cultural and historical monuments.

The beauty that dominates the city is the Tower (Gradina). It was built by a captain from the Gradaščević family in the period from 1765 to 1821. The Husejnija Mosque, located in the immediate vicinity, was built in 1826. Many legends are associated with this mosque.

Gradačac also has its own “crooked tower”. The old stone clock tower, which was built in 1827, failed to defend itself against erosion, so over time it began to tilt an increasingly resemble the Tower of Pisa. Today, it is one of the city's attractions.

The armored train, located near the city, is a memorial to the previous war. That the written word has always been of inestimable value is proven by the library in Gradačac, built in 1839, which is one of the oldest in Bosnia and Herzegovina.

During the reign of Husein-captain Gradaščević, the first Catholic primary school in Bosnia and Herzegovina was built in Tolisa.

Gradačac covers an area of 218 square kilometers with around 40.000 inhabitants. Nature was exceptionally kind to this part of the globe. This area is also gifted with widely known quality thermal waters. Thanks to this, Gradačac managed to develop spa-recreational tourism. Vidara and Hazna lakes are a gathering place for young and old who know how to enjoy a vacation in nature in the summer.

In this region, the fruit harvest reaches its maximum. Therefore the oldest fair event in the country, known as the “Plum Fair”, was born here. Among the other events in Gradačac, we would like to mention the literary event “Kikićevi susreti”, “Veče sevdaha”, folklore fairs and festivals, international sports tournaments.

This small city offers a lot of content for everyone, so it is impossible to convey Gradačac's spirit in a few sentences. The city where writers and captains were born, the city where the word “merak” has its true meaning, should be experienced.

Welcome to Gradačac!

**Organizacioni odbor 50. Međunarodnog sajma poljoprivrede
i prehrambene industrije – Sajma šljive 2023.**

**Organizing Committee of the 50th International Fair of
Agriculture and Food Industry - Plum Fair 2023.**

Predsjednik Organizacionog odbora
The chairman

Edis Dervišagić.

Članovi / Members:

Mustafa H. Adulović	Elvedin Hrnčić
Semir Ahmedbegović	Latif Divljanović
Osman Brka	Sadik Mešić
Hajrudin Hasanbašić	Enir Šakić
Damir Kurjaković	Zijad Omerčić
Ismet Hasić	Kemal Rabić
Damir Okanović	Mirel Bijedić
Ensar Mešanović	Senad Vuković
Denis Begović	Senad Džombić
Safet Ibrahimović	Emir Duraković
Turbić dr. Semir	Hermin Halilović
Sejdić dr. Nihada	Edvin Taletović
Nadira Duraković	
Mersed Šaldić	

50

jubilarni

1969 - 2023

Program

Program

Srijeda, 23.8.2023.god.

- 10:00-19:00 - Otvoren Sajam za posjetioce
09:00-10:30 - Prijem zvaničnika i gostiju na Kulji Husein-kapetana Gradačevića
11:00-12:00 - Svečana ceremonija otvaranja Sajma (Trg Alije Izetbegovića)
- Presijecanje vrpce - centralni ulaz u Sportsku dvoranu
12:00 - 13:30 - Obilazak Sajma
14:00 - 15:00 - Otvorene novoozgrađene fabrike INMER (Lactalis group)
14:00 - 15:00 - Panel: "Upotreba vrijednosti i proizvodne karakteristike poljoprivrednog zemljišta na području Grada Gradačac"
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu
15:30-16:30 - Ručak za zvaničnike i goste (restoran Banja Ilijža)
20:00 - Kulturno zabavni program
21:30 - Vatromet

Četvrtak, 24.8.2023.god.

- 10:00 - 19:00 - Otvoren Sajam za posjetioce
11:00 - 12:00 - Panel: "Turistički proizvod i ljudski resursi u strategiji razvoja turizma TK"
- Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli
- Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Tuzli
12:00 - 13:00 - Panel: "Savremeni pristupi u zaštiti zasada šljive od pojave i razvoja biljnih bolesti"
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu
13:00 - 14:00 - Panel: "Značaj programa visokoškolskog obrazovanja za razvoj turizma u BiH"
- Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli
14:00 - 15:00 - Panel: "Primjena bioregulatora u intezivnoj proizvodnji krošnjastih voćnih vrsta"
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu
14:30- 15:00 - Dodjela priznanja za kvalitet ocijenjenih proizvoda
20:00 - Kulturno zabavni program
20:30 - Veče izlagaca

Petak, 25.8.2023.god.

- 10:00 - 19:00 - Otvoren Sajam za posjetioce
12:00 - 13:00 - Panel: "Kratki i alternativni kanali snabdijevanja hranom kao faktor razvoja poljoprivredno-prehrabnenog sektora"
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu
20:00 - Kulturno zabavni program
20:00 - PLAVA NOĆ - Banja Ilijža

Subota, 26.8.2023.god.

- 10:00 - 16:00 - Otvoren Sajam za posjetioce
11:00 - 15:00 - Komercijalni susreti i prezentacije
16:00 - Zvanično zatvaranje sajma

Program of the 50th Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair

Wednesday, August 23, 2023

- 10:00 - 19:00 The Fair is open to visitors
9:00 - 10:30 The reception of officials and guests at the Tower "Zmaj od Bosne"
11:00 - 12:00 The opening ceremony of the Fair (Alija Izetbegović square)
-the ribbon-cutting ceremony-the central entrance to the Sports hall
12:00 - 13:30 Tour of the Fair
14:00 - 15:00 Lactalis doo BH - the official opening of the new plant of the "Inmer" factory
14:00 - 15:00 Panel: "Use value and production characteristics of agricultural land in the area of the city of Gradačac
Faculty of Agriculture and Food, University of Sarajevo
15:30 - 16:30 Lunch for the officials and guests (Banja Ilijadža restaurant)
20:00 Cultural and entertainment program
21:30 Fireworks

Thursday, August 24, 2023

- 10:00 - 19:00 The Fair is open to visitors
11:00 - 12:00 Panel: "Tourist products and human resources in the tourism development of the Tuzla Canton"
Faculty of Economics, University of Tuzla
Faculty of Science and Mathematics, University of Tuzla
12:00 - 13:00 Panel: "Modern approaches in the protection of plum orchards against the occurrence and development of plant diseases"
Faculty of Agriculture and Food, University of Sarajevo
13:00 - 14:00 Panel: "The importance of the higher education programs for the development of tourism in BiH
Faculty of Economics, University of Tuzla
14:00 - 15:00 Panel: "Use of bio-regulators in the intensive production of tree fruit"
Faculty of Agriculture and Food, University of Sarajevo
14:30 - 15:00 Awarding recognition for the quality of evaluated products
20:00 Cultural and entertainment program
20:30 Exhibitors' evening

Friday, August 25, 2023

- 0:00 - 19:00 The Fair is open to visitors
12:00- 13:00 Panel: "Short and alternative food supply channels as a factor in the development of the agricultural and food sector"
The Faculty of Agriculture and Food, University of Sarajevo
20:00 Cultural and entertainment program
20:00 PLAVA NOĆ (BLUE NIGHT) - Banja Ilijadža

Saturday, August 26, 2023

- 10:00 - 16:00 The Fair is open to visitors
11:00 - 15:00 Commercial meetings and presentations
16:00 The official closing of the Fair

Plan sajmišta / Fair ground plan

Podsajamska manifestacija/ Sub-fair event:

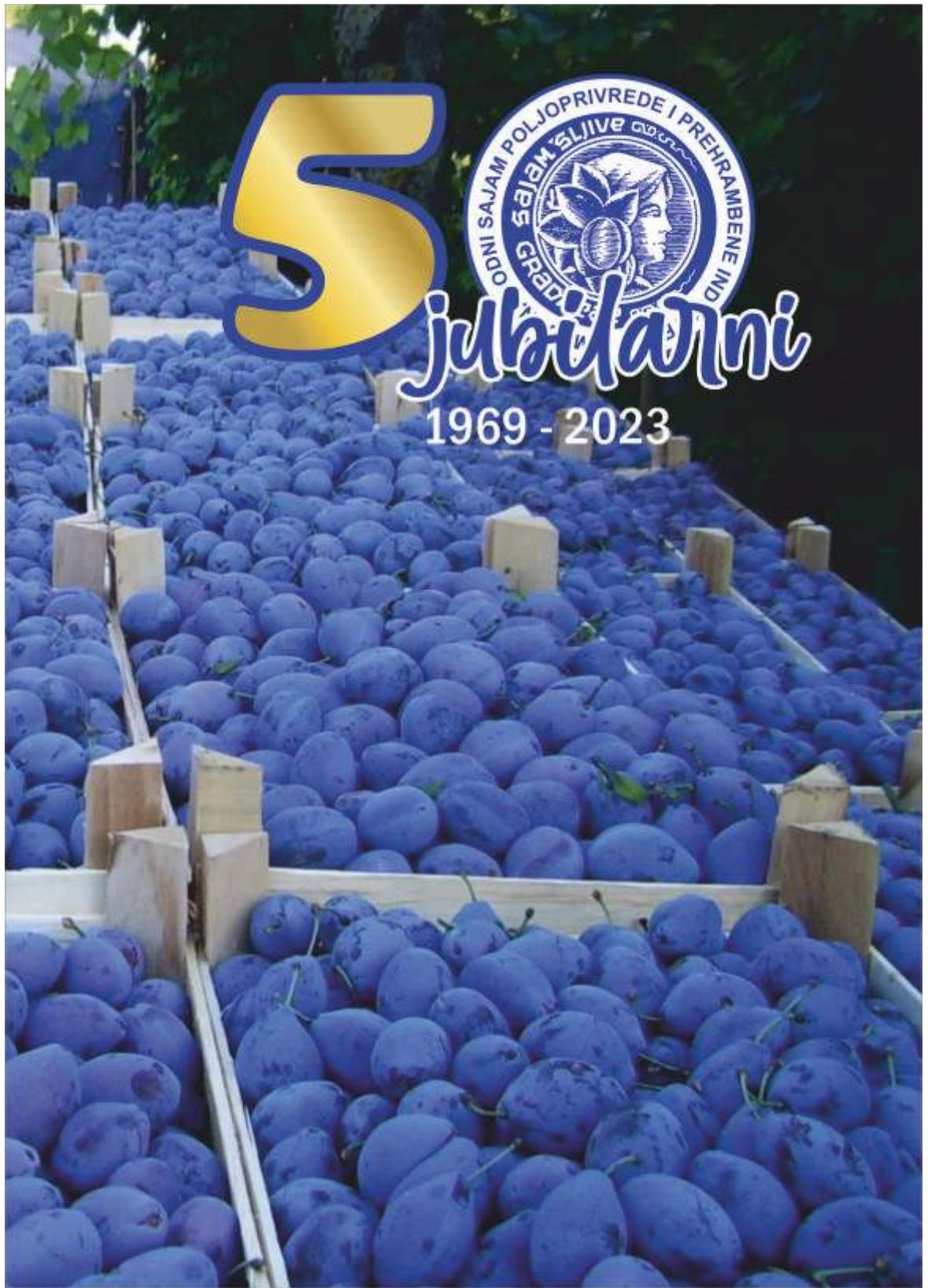

UDRUŽENJE PČELARA
«PČELA»
GRADAČAC

 **6. Međunarodni sajam
pčelarstva Gradačac
23.-26.8.2023.**

The Association of Beekeepers "Pčela" Gradačac
6th International Beekeeping Fair "Gradačac 2023"

50

jubilarni

1969 - 2023

Sponzori - Sponsors

Organizator/ Organizer:

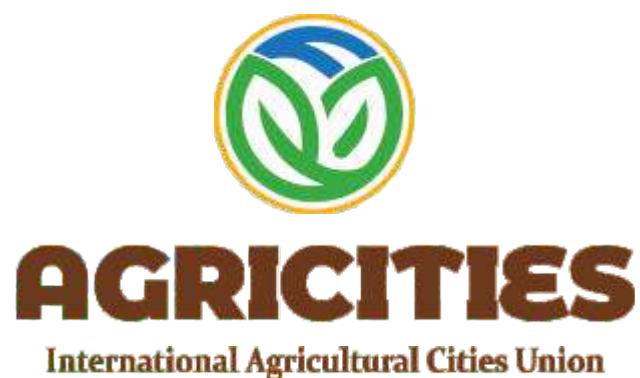

Partner:

**GRAD
GRADAČAC**
City of Gradacac

Partner:

Pokrovitelj/ Patrons:

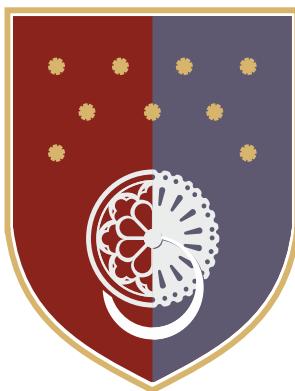
Vlada Tuzlanskog kantona

- Ministerstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva
- Ministerstvo trgovine,
turizma i saobraćaja

Government of Tuzla Canton

- Ministry of Agriculture,
Water Management and Forestry
- Ministry of Trade,
Tourism and Traffic

Pokrovitelj/ Patrons:

VLADA KANTONA SARAJEVO

- Ministarstvo privrede

Government of Sarajevo Canton

- Ministry of Economy

Pokrovitelj/ Patrons:

**Federalno ministarstvo
poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva**

**Ministry of Agriculture,
Water Management and
Forestry of the Federation
of Bosnia and Herzegovina**

Pokroviteli/ Patrons:

Pokrovitelj/ Patrons:

**Poljoprivredno-prehrambeni
fakultet
Univerziteta Sarajevo**

Sponzor/ Sponsor:

Sponzor/ Sponsor:

Agroklub je informacijski sustav u poljoprivredi koji putem različitih servisa pruža 24-satnu podršku poljoprivrednicima kod donošenja poslovnih odluka.

- 15 zaposlenih agronoma, ekonomista, IT i medijskih stručnjaka
- 70 novinara, kolumnista i fotografa u Hrvatskoj, Srbiji i BiH

Naš tim prikuplja i obrađuje informacije te ih pravovremeno i besplatno stavlja na raspolaganje proizvođačima hrane u regiji koristeći suvremene medijske forme:

Poljoprivredni portal

- novosti, savjeti, primjeri dobre prakse
- mogućnosti financiranja, edukacije
- 50.000 posjeta dnevno
- 30 milijuna učitavanja stranice godišnje

Besplatna mobilna aplikacija – 17 ažurnih kategorija o svim tipovima proizvodnje

Agroletter – tjedni presjek najvažnijih aktualnosti na e-mailove 20.000 pretplatnika

Baze podataka – više od 3.000 strukturiranih informacija o poljoprivrednim inputima (biljne sorte, uzgojne pasmine, tržišne informacije, isplaćene potpore...)

Poljoprivredni oglašnik – detaljna tražilica s 5.000 aktivnih kategoriziranih agro-oglasa (zaštitna sredstva, gnojiva, radni materijal, mehanizacija i oprema, poljoprivredna zemljišta, radna mjesta, edukacije...)

Vlastita društvena mreža KLUB – interaktivni alat za transfer znanja u poljoprivredi

Više od 200.000 poljoprivrednika nas prati na društvenim mrežama. ;)

Agroklub, (R)Evolucija poljoprivrede
<https://www.agroklub.com>

Sponzor/ Sponsor:

Dobro došli u Tuzlanski kanton

Tuzlanski kanton nalazi se između 44. i 45. stepena sjeverne geografske širine, odnosno 18. i 19. stepena istočne geografske dužine. Smješten je u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine.

Zahvata 5,3 % površine Bosne i Hercegovine, odnosno 10,5 % Federacije BiH. Obuhvata 13 općina i gradova: Banovići, Čelić, Doboј Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice. Administrativno, privredno i kulturno sjedište Kantona je Tuzla koja spada među 4 najveća grada u Bosni i Hercegovini.

Welcome to Tuzla Canton

It covers 5.3 % of the area of Bosnia and Herzegovina, i.e. 10.5 % of the Federation of Bosnia and Herzegovina. It includes 13 municipalities and cities: Banovići, Čelić, Doboј Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla and Živinice. The administrative, economic and cultural headquarters of the canton is Tuzla, which is one of the four largest cities in Bosnia and Herzegovina.

Turistička zajednica Tuzlanskog kantona Tourist Board of the Tuzla Canton

**TURISTIČKA
ZAJEDNICA
TUZLANSKOG
KANTONA**

ul. Muftije ef. Kurta br.1, Tuzla 75000,

Bosna i Hercegovina

Telefon: +387 35 228 800

Fax: +387 35 228 799

E-mail: turistička.zajednica@bih.net.ba

www. www.tourism-tk.ba

Sponzor/ Sponsor:

Medijski sponzori/ Media sponsors:

50. jubilarni

1969 - 2023

Od DANA ŠLJIVE
do 50. jubilarnog Sajma šljive

OD DANA ŠLJIVE DO 50. MEĐUNARODNOG SAJMA ŠLJIVE

Listajući godine unazad, historija Sajma govori da je 1969. godine održan prvi "Dan šljive". Bila je to, kratko rečeno, privredno-turistička manifestacija čiji je cilj bio da šljivi i voćarstvu u ovom kraju da ono mjesto koje oni stvarno imaju. Zamisao je bila da se Gradačac i na taj način ponudi gostima, ali i da šljiva, koja to zaista zaslужuje, bude povod za što veća okupljanja, proizvodnjača, stručnjaka, predstavnika poljoprivrednih i drugih srodnih organizacija.

Te 1967. i 68. godine, Hazim Kukuruzović i grupa prijatelja provodila je vrijeme razgovarajući o tome kako grad treba oživjeti i dati mu neko novu priču. Obzirom da je nekoliko puta pomenuta šljiva, sama po sebi nametnula se pomisao da bi se uz pomoć poljoprivrednih proizvođača mogla organizovati izložba šljive koja bi bila obilježena i muzičkim programom.

- U početku 1968. godine je to bila turistička manifestacija, "Berba šljiva" koja nije nigrdje adekvatno zabilježena. Djevojke su u narodnim nošnjama, u kočijama isle u Mionicu, brale šljive i pravile šetnju kroz grad gdje su se i pjevale pjesme. A malo pjesama o šljivi ima, a mi smo htjeli da ima i pjesmu o šljivi i Gradačcu, što smo na kraju i uradili. Nastala je pjesma "Djevojko lijepa, šljivu oberi", prisjetio se Hazim Kukuruzović, jedan od idejnih tvoraca Sajma šljive.

Za sljedeću godinu su se pripremali da prošire manifestaciju na pečenje rakije i sušenje šljive. Ta 1968. godina je bila transformacija od toga šta će se raditi i kako će se verifikovati Gradačac, do sajma, odnosno tadašnjeg "Dana šljive".

A 1969. godine, kada je šljiva bila polegla od roda i kada plasmana nije bilo, grupa entuzijasta je u saradnji sa stručnjacima i naučnim radnicima odlučila da problem roda, plasmana i prerade izvuče na nivo koji će značiti preokret. Da se problem pretvoriti u prednost.

Naravno, kao i svaka ideja, i ova je nastala možemo reći spontano u vrlo uskom krugu ljudi, koji su pozitivno razmišljali o Gradačcu. Ali, ipak, sa jakim motivom i već potpuno utemeljenim osnovama.

Tako je i bilo.

Ideja o organizaciji manifestacije pod nazivom "Dan šljive" ozvaničena je u ljeto 1969. godine i to na jednom neformalnom sastanku kojem su prisustvovali Vaso Stojčević, Pavle Tišma, Hazim Kukuruzović, Đorđe Mitrović, Nikola Slavuljica, Momčilo Kojić, Dragan Popović i Sadik Šehić. Svi navedeni su bili okupljeni u, tada već vrlo aktivnom, Turističkom društvu. Ideju je obrazložio i dao Vaso Stojčević.

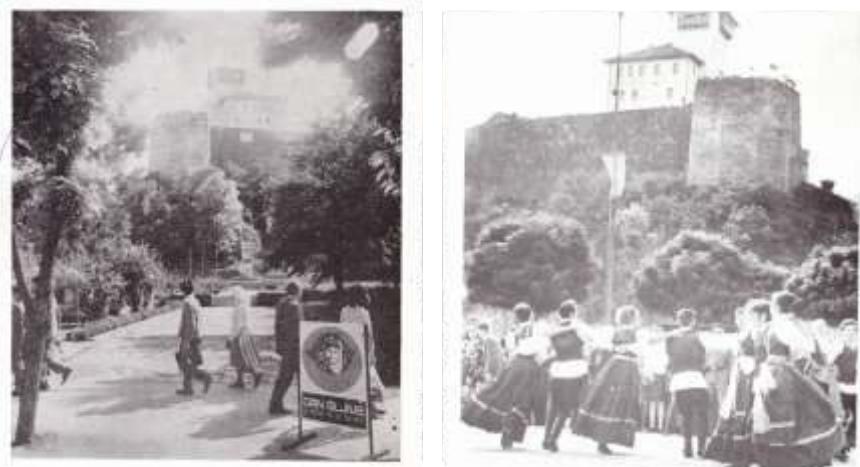
- Ideja "Dana šljive" je moja. Prvi koncept i detaljno razrađen program takođe sam osmislio ja, a sve ostalo što se na Sajmu i oko njega događalo za dvadesetdvije godine koliko sam volonterski i profesionalno proveo u njegovoj organizaciji, pripada velikom broju pojedinaca iz Gradačca, Bosne i Hercegovine a i šire, te naučnim i stručnim institucijama, strukovnim savezima i organizacijama, privrednim organizacijama i njihovim asocijacijama, društveno-političkim organizacijama i državnim organima, navodi Vaso Stojčević u svojim sjećanjima na početak organizacije "Dana šljive" ističući veliki doprinos u samom početku, privrednih komora Valjeva, kao i Novosadskog sajma, te "Petrokemije" iz Kutine i niza pojedinaca.

Vrlo brzo uslijedila je podrška tadašnjeg predsjednika Skupštine opštine Mesuda Delića. Sve odluke su donošene velikom brzinom jer su rokovi bili vrlo kratki a posla izuzetno puno. Prvi Odbor "Dana šljive" formiran je 17. jula 1969. godine, a kompletna organizacija manifestacije je povjerena Turističkom društvu.

U Odbor su imenovani: Sadik Šehić, predsjednik, Vaso Stojčević, Pavle Tišma, Momčilo Kojić, Dragan Popović, Nikola Slavuljica i Đorđe Mitrović. Svi navedeni članovi Odbora su bili volonteri a profesionalno je jedini bio uposlen Sakib Hamidović.

- Znam da ne može svaki grad imati Neretvu i onaj prelijepi, nekad bajni, Most, jedinstvenu Unu, tu prekrasnu caricu i ljepoticu među rijekama, teško je to i zamisliti, ali Gradačac ima ovu našu Kulu i pitominu i gostoprimstvo, po čemu se pročuo širom bivše nam Jugoslavije. Pa nije slučajno ovdje i poteckla ideja da se u okviru Jugoslovenske privredno-turističke manifestacije "Dan šljive" baš na tom zdanju priređuju spektakularne iluminacije bajnog vatrometa u kojem se najavljuvao početak i završetak ideje koja je tokom svog trajanja u turističkim manifestacijama dobila krunu najgostoljubivijeg grada u toj Jugoslaviji. Nadam se da ova gostoljubivost i danas traje, navodi Sadik Šehić, predsjednik Izvršnog odbora prve manifestacije "Dan šljive" 1969. godine.

No, afirmacijom šljive kao okosnice sajamske manifestacije, razmišljalo se i o mogućnostima plasmana, saradnji poljoprivrednih proizvođača sa proizvođačima mehanizacije i prerađivačima voća i povrća. Za početak, ambicije su bile skromne i sve ono što je trebalo predstaviti organizovano je u prostoru jedne škole i stare kino-dvorane.

Već na prvoj manifestaciji, značajnu ulogu imao je Zavod za voćarstvo i vinogradarstvo iz Sarajeva, čiji je predstavnik prof. dr. Dževad Jarebica pred više od sto poljoprivrednih proizvođača održao predavanje o proizvodnji šljive. Od tada pa sve do smrti (2013.) dr. Jarebicaje neodvojivi i vrlo značajan čovjek za Sajam, ali i za Gradačac i sve ljudе koji su se i tada, a i sada bavili proizvodnjom i preradom voća.

Uporedо sa sajamskim manifestacijama proširivali su se i preradivački kapaciteti u BiH, prije svega bijeljinska "Sava", dobojska "Bosanka", dok je sam Gradačac dobio fabriku za preradu voća sa destilerijom "Bosnaproduct".

Dakle, i prvi "Dan šljive" pokazao je svu opravdanost ovakve manifestacije. Na sajmu učestvuju 22 izlagača sa prostora ex-Jugoslavije, a Skupština općine, u oktobru 1969. godine, donosi Odluku o ustanovljenju "Dana šljive" - manifestacije koja će se održavati krajem augusta svake godine.

Gradačački "Dan šljive" je već 1970. godine imao sve karakteristike specijalizovanog Sajma, sa jasnom konцепцијом daljeg razvoja, na kojoj je usvojena Projekcija razvoja šljive u SFRJ za period 1971-75. godine. Za sve ovo su bili zasluzni građani Gradačca, koji su svojom gostoljubivošću, jednostavno oduševili sve goste, tako da je cijeli grad živio za te dane. Sklapala su se i formalna, ali što je značajno, i ona neformalna prijateljstva, koja traju do današnjih dana.

Prvih sedam sajamskih manifestacija organizovano je u i oko Osnovne škole "Ivan Goran Kovačić". Nositelj organizacije bilo je Turističko društvo Gradačac. Tokom 1975. godine građena je i izgrađena prva faza Centra Skenderija. Razlozi za izgradnju Centra su prije svega radi stvaranja povoljnih prostornih uslova za organizovanje već afirmisane manifestacije "Dan šljive".

SAJAM ŠLJIVE je izrastao u jedinstvenu manifestaciju u našim međunarodnim razmjerima. Iz godine u godinu, stupačja, sve veći broj izlogača — proizvođača i prevođača šljive, proizvođača opreme za potrebe šljivstva i primiče industrije. Razvojne na razini su razvijene novine u proizvodnji i venju na unapređenjem kvaliteta i proizvodnje šljive još više. Šljiva značaj ove privredne manifestacije. Na slici desno: MILOŠAVAK ŽIDAR, predsjednik Savremenog komiteta za poljoprivredu, simbolizujući prebacivanje vremena, otvara protekogodišnji SAJAM ŠLJIVE.

Krajem 1975. godine, privodeći kraju izgradnju objekta, opština Gradačac svojom Odlukom osniva Društveno-privredni centar Gradačac, kojem je uz ostale sadržaje djelatnosti još tada propisano da se bavi onim čime se sada bavi Gradačački sajam. Deset godina kasnije, izgrađena je i druga faza Centra Skenderija.

Osam godina manifestacija se pripremala i organizovala na amaterskoj osnovi, da bi 1976. godine ona dobila profesionalne organizatore. Stalno se razvija i obogaćuje i time postaje priznat kao značajni međunarodni sajam. Safet Bahić (volonterski), Ekrem Mujić, Nikola Perić i Pavo Kelentrić bili su direktori ove već tada prepoznatljive privredno-turističke manifestacije na prostoru ex-Jugoslavije i regionala.

Gradačac je 1978. godine obilježio deceniju značajne privredne manifestacije Sajma šljive i zvanično ubilježen u kalendar sajmova kao najmanji sajamski grad u tadašnjoj Jugoslaviji. U Gradačcu se održavaju i Sajam narodnih rukotvorina sjeveroistočne Bosne i Sajam djeteta.

Rat je sa svim zlom što donosi, prekinuo kontinuitet sajamske manifestacije u Gradačcu. No nije razbio ideju, nije oduzeo tradiciju i nije ubio optimizam. Već u prvim danima mira počelo se razmišljati o obnovi objekta, o obnovi događaja koji je gradu donosio prihod, veselje i koji je neodvojivi dio ove sredine.

I tako je počelo - ponovo.

Entuzijasti uposleni u JP "Gradačački sajam" su krenuli u novu kampanju. Trebalo je obnoviti prostore, spojiti pokidane veze i organizirati sajam u teškoj privrednoj situaciji u BiH. Uporno i temeljito se pristupalo poslu. Već 1996. godine organizovana je manifestacija koja je odisala tradicijom i otvorila vrata grada za goste, za prijatelje, obezbijedila nova poznanstva, nove susrete.

Sajamu je udahnut novi život.

- Mogu sigurno potvrditi i konstatovati da je ova sajamska manifestacija održana krajem avgusta 1996. godine bila najveći događaj ove vrste u Bosni i Hercegovini. Održavanjem prvog poslijeratnog Sajam šljive organizovanog na najvišem nivou dobili smo novu snagu i podstrek za dalji rad po ovim pitanjima što se vidi po dosadašnjim održanim sajmovima, mada će meni, a vjerujem i ostalima, posebno ostati u sjećanju prvi poslijeratni Sajam šljive, riječi su Šefke Mešanovića, načelnik Općine Gradačac za vrijeme prvog poslijeratnog 23. sajma šljive.

Pomoć nije izostala, podrška Općine, gradačačke privrede, Federacije BiH, Tuzlanskog kantona, pomoć pojedinaca. Od tih dana Sajam ponovo raste, razvija se i sve je sadržajniji. Zbog toga 1999. godine, tri decenije od prvog "Dana šljive", manifestacija dobija ime Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije a zbog tradicije u nazivu će uvijek stojati Sajam šljive.

Nikada se nisu zaboravili počeci. Ni novi početak nije bio lak. No pokazalo se da se uporni rad isplati, da za sve ovo ima dovoljno osnove. Na tome su radili uposlenici Gradačačkog sajma sa direktorom Huseinom Topčagićem, njegovim zamjenikom Mehmedalijom Mahmutovićem, komercijalisti Hašim Šabanović i Muhammed Prnjat, sekretar Mirsad Begović, blagajnik Mujo Iskrić, tehičko osoblje i ugostiteljski radnici.

Obnovljeno je sajmište, unaprijeđeni sadržaji i uspostavljeni novi poslovni i partnerski odnosi. Gradačački sajam je ponovo mjesto susretanja, ugodnih druženja i prezentovanja novih naučnih i tehnoloških dostignuća.

Prof. dr. Izudin Kapetanović, predsjednik Organizacionog odbora prvog poslijeratnog Sajma šljive 1996. godine smatra da gradačački Sajam

je poseban i po novom konceptu, po sjajnoj sprezi tradicije sajma šljive i moderne organizacije specijaliziranog poljoprivrednog sajma.

- Imao sam čast biti sudionikom ponovnog rađanja gradačačkog Sajma, stvaranja nove vizije kada je okupljanje oko šljive, tradicionalnog bosanskog proizvoda, proizvoda po kojem je baš ovaj kraj nadaleko poznat, preraslo u međunarodno relevantno okupljanje oko modernih tokova poljoprivrede. Ovaj sajam podsjeća nas i na potencijale i šanse naše poljoprivrede, na mogućnosti proizvodnje zdrave hrane i razvoja produktivne budućnosti na toj osnovi. Bosna i Hercegovina je mala zemlja koja mora krenuti prema podizanju konkurentne sposobnosti i značajnom izvozu, te veliki dio svoga GDP-a razmjenjivati s okruženjem, poručio je Kapetanović.

Od stvaranja ideje do danas gradačački sajam poljoprivrede i prehrambene industrije bio je mjesto na kojem su se prezentovala nova tehnološka dostignuća i proizvodi u oblasti agrara ali i šire. Sajam je bio prilika da se na jednom mjestu okupe predstavnici vlasti, privrednici i poljoprivredni proizvođači. Da se govori o programima razvoja, industrijskim kapacitetima i poticajima razvoju agrara. Neizostavne su izložbe voća i povrća te obilasci šljivika, voćnjaka, poljoprivrednih farmi i gazdinstava.

Sajam u Gradačcu bio je i ostao baza za razgovore o privrednom i komorskom sistemu, udruživanju zadružara i radu zadružnih saveza. Prezentuje se rad nevladinog sektora, udruženja građana i ranjivih grupa, svih onih koji svoju šansu vide kroz poljoprivrednu proizvodnju, obrtničku djelatnost, stare zanate i turizam.

Sajam u Gradačcu bio je i ostao polazište i učionica za nova saznanja o poljoprivredi. Ovdje se donose značajni zaključci, predlažu mјere a sve u cilju prosperiteta BiH. Značaj ovog sajma je neosporan.

- Nažalost, u poslijeratnom periodu, smo u situaciji da preko Sajma dajemo novi zamah primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i drugim tipovima utkivajući u njih savremena saznanja domaće i svjetske nauke i prakse. Ja vjerujem u ljude sa ovog prostora da će i u narednom periodu znalački i sa istom ljubavlju raditi na novim zadacima i poslovima koje nameće život i naša želja da jednog dana postanemo sastavni dio privrednog organizma Evrope i svijeta, napisao je prof.dr. Dževad Jarebica u svojim sjećanjima povodom 30. jubileja ove privredne manifestacije.

A Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije je iz godine u godinu prihvatao nove izazove i bio pokretač zajedničkog predstavljanja naučnika i naučnih ustanova iz Bosne i Hercegovine i regiona. Tako 2005. godine se organizuje prvi "agro-Tech" savjetovanje o proizvodnji i preradi hrane sa međunarodnim učešćem u organizaciji Poljoprivrednog fakulteta Sarajevo i Tehnološkog fakulteta iz Tuzle. Savjetovanje je dobilo novi zamah a u narednih devet godina objavljeni su brojni radovi kroz referate i poster prezentacije.

- Malo je institucija koje imaju svoje temelje u domaćem agrarnom gospodarstvu i napose poljoprivredi, pa da slave svoje duge životne jubileje. Gradačački sajam lijepi je predstavnik upravo takvih tvorevina domaćih društvenih neimara koje su se uspjele održati u bujicama minulih ratnih i poratnih zbivanja. Kao takav, on i danas nastavlja sa svojom uspješnom misijom promoviranja tehnoloških dostignuća u domaćoj poljoprivrednoj proizvodnji i agropreradi... , nosi i svoju duboku prosvjetiteljsku misiju istrajnog raonika, i to kroz sve doratne i poslijeratne bure kakve su pratile poljoprivrednu proizvodnju, napisao je prof. dr. Vjekoslav Selak, dekan Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu u povodu 30. jubilarnog Sajma 2003. godine.

Saradjnjom sa Poljoprivrednim gazdinstvom "Krušik" u Skugriću Donjem (Modriča) gradačački sajam izlazi van okvira sajmišta organizujući stručna predavanja za poljoprivrednike i stručne radnike u jednom sasvim novom i veoma zanimljivom okruženju. Ovo gazdinstvo postao mjesto nauke i prakse gdje su naučni radnici na terenu davali stručne savjete na Krušikovim plantažama. 2018. godine stručno-naučno savjetovanje se ponovo vraća u prostor Gradačačkog sajma a poljoprivrednicima se prezentuju najvažnije teme u oblasti agrara.

Sajam u Gradačcu postaje mjesto okupljanja naučnika iz oblasti pčelartava. Tako je 2017. godine na 44. međunarodnom Sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajmu šljive organizovan Drugi kongres o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima sa međunarodnim učešćem. Pezentovano je 55 naučno-istraživačkih radova i iskustava iz pčelarske prakse. Na dvodnevnom Kongresu je održan Okrugli sto na temu: "Razvoj institucionalno pravnog okvira u pčelarstvu i približavanje EU".

- Cilj Kongresa je da ujedinimo akademsku zajednicu iz oblasti pčelarstva, poljoprivredne proizvođače, prehrambenu industriju i iskusne pčelare kako bi prezentirali svoja znanja s ciljem da se to znanje upotrijebi za razvoj pčelarstva i razvoj ruralnih područja općenito, kazao je prof. dr. Midhat Jašić predsjednik Organizacionog odbora Kongresa.

Naredne godine, na 45. Međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajmu šljive održan je 1. Međunarodni sajam pčelarstva "Gradačac 2018" i dodijeljene medalje za kvalitet medova i održano predavanje za pčelare. Organizator ove podsajamske manifestacije je Udrženje pčelara "Pčela" Gradačac. Ove godine održat će se 6. pčelarski sajam u Gradačcu.

U period od 2001. do 2009. godine gradačački međunarodni sajam doživljava izuzetnu ekspanziju u svakom pogledu, posebno po broju izlagača iz zemlje i inostranstva i brojnih programske sadržaja. To je opravdava želju organizatora da kao takav preraste u jesenski sajam poljoprivrede i prehrambene industrije u Bosni i Hercegovini.

- Kolektiv "Poljoopreme d.d. Sarajevo je od prvog dana uspostavljanja ove manifestacije prihvatio prijedlog za svoje učešće i izuzev ratnih godina bio uvijek prisutan ne samo svojim programima nego i sa programima svojih poslovnih partnera. Na naše zadovoljstvo sajam je iz godine u godinu rastao i postajao sve interesantniji ne samo za proizvođače hrane, mehanizacije, ambalaže, sredstava transporta, hemije, iz naše zemlje, nego i za proizvođače iz inostranstva. U tom periodu Gradačac postaje član zajednice sajmskih gradova Jugoslavije a sajam šljive dobija međunarodna obilježja. Čini nas zadovoljnim što smo dio porodice koja je podržala razvoj Gradačačkog sajma i na njemu učestvovali razvijajući u kolektivu pa i šire osjećaj da će ovaj sajam generisati razvoj proizvodnje hrane u nas na principima savremenog saznanja poljoprivredne nauke i prakse, rekao je Eldin Alikadić, direktor preduzeća "Poljooprema" d.d. Sarajevo povodom jubilarnog 30. sajma u Gradačcu.

Pred nama je još jedan jubilej 50. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive koji nastavlja tradiciju i entuzijazam svih onih koji su godinama i decenijama utkali ljubav prema Gradačcu i ovoj rijetkoj i zanimljivoj pozitivnoj priči u Bosni i Hercegovini.

Očekujemo da će i ovaj jubilej imati podsticaj za novi rast kvaliteta i sveobuhvatnosti tretiranja problematike proizvodnje hrane u nas pa i šire.

- Kada se napravi mala šetnja kroz te godine vezane za sve ono što se zbivalo na Sajmu i oko njega, na uvidu je pravo bogatstvo izvanrednih sadržaja, dostignuća, pokrenutih akcija, izgradnje proizvodnih objekata, savremenih zasada voća, afirmacije i širenja naučne misli i njenog pretakanja u praksu. Malo je privrednih manifestacija u svijetu koje su kao gradačački, prvo Sajam šljive, potom i kao Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije, ostavljali iza sebe toliko zlatnih efekata u oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije, napisao je u svojim sjećanjima Senad Malohodžić koji je kao novinar sarajevskog "Zadruvara", pratio stvaranje klime za organizovanje prve privredne manifestacije, prvog Sajma šljive u Gradačcu.

A Gradačac svake godine zablista istom ljepotom i gostoprimstvom. Od prvog "Dana šljive" manifestaciju je pratilo bogat kulturno zabavni program uz nezaboravnu "Plavu noć". Zato, nigdje noći nisu tako plave, kao u Gradačcu za vrijeme "Sjama šljive".

Sajam je njegov neodvojivi dio i taj sretni spoj Gradačca i sajamskog šarenila valjda se rijetko sreće. A on je, nastariji i po mnogima, najbolji sajam u BiH.

Dobrodošli u Gradačac.

FROM PLUM DAY TO THE 50TH INTERNATIONAL PLUM FAIR

Looking back over the years, the history of the Fair says that the first "Plum Day" was held in 1969. It was, to put it briefly, an economic-tourism manifestation whose goal was to give plums and fruit growing in this region the place they really have. The idea was to offer Gradačac to guests in this way, but also for the plum, which really deserves it, to be an occasion for as large gatherings of producers, experts, representatives of agricultural and other related organizations as possible.

In 1967 and 1968, Hazim Kukuruzović and a group of friends spent time talking about how the city should be revived and given a new story. Given that plums were mentioned several times, the idea arose that with the help of agricultural producers, an exhibition of plums could be organized, which would also be marked by a musical program.

- At the beginning of 1968, it was a tourist event, "Plum Harvesting", which has not been adequately recorded anywhere. Girls in national costumes, in carriages, went to Mionica, picked plums and took a walk through the town where songs were sung. And there are few songs about plums, and we wanted there to be a song about plums and Gradačac, which we did in the end. The song "Beautiful girl, pick a plum" ("Djevojko lijepa, šljivu oberi") was created, recalled Hazim Kukuruzović, one of the creators of the Plum Fair.

For the next year, they were preparing to expand the event to roasting brandy and drying plums. That year 1968 was a transformation from what was going to be done and how Gradačac was to be verified, to the fair, or the then "Plum Day".

And in 1969, when the plum had fallen from the fruit and there was no marketing, a group of enthusiasts, in cooperation with experts and scientists, decided to bring the problem of production, marketing and processing to a level that would mean a revolution. To turn a problem into an advantage.

Of course, like any idea, this one also came about spontaneously in a very narrow circle of people who thought positively about Gradačac. But, nevertheless, with a strong motive and already fully established foundations. And it was like that.

The idea of organizing an event called "Plum Day" was made official in the summer of 1969 at an informal meeting attended by Vaso Stojčević, Pavle Tišma, Hazim Kukuruzović, Đorđe Mitrović, Nikola Slavuljica, Momčilo Kojić, Dragan Popović and Sadik Šehić. All of the above were gathered in the already very active Tourist Association. The idea was explained and given by Vaso Stojčević.

-The idea of "Plum Day" is mine. The first concept and detailed program was also designed by me, and everything else that happened at the Fair and around it during the twenty-two years that I spent as a volunteer and professionally in its organization, belongs to a large number of individuals from Gradačac, Bosnia and Herzegovina and beyond, and scientists and

professional institutions, professional associations and organizations, business organizations and their associations, socio-political organizations and state bodies, states Vaso Stojčević in his memories of the beginning of the "Plum Day" organization, emphasizing the great contribution at the very beginning of the chambers of commerce of Valjevo, as well as of Novi Sad fair, and "Petrokemija" from Kutina and a number of individuals. The support of the then president of the Municipal Assembly, Mesud Delić, followed very quickly. All decisions were made very quickly because the deadlines were very short and there was a lot of work. The first "Plum Day" Committee was formed on July 17, 1969, and the complete organization of the event was entrusted to the Tourist Association.

The following were appointed to the Committee: Sadik Šehić, president, Vaso Stojčević, Pavle Tišma, Momčilo Kojić, Dragan Popović, Nikola Slavuljica and Đorđe Mitrović. All the mentioned members of the Committee were volunteers, and Sakib Hamidović was the only professionally employed one.

- I know that not every city can have Neretva and the beautiful, once fabulous, Most (Bridge), the unique Una, that beautiful empress and beauty among the rivers, it's hard to imagine, but Gradačac has this tower of ours and gentleness and hospitality, which is what made it famous throughout the former Yugoslavia. Well, it is no coincidence that the idea originated here that within the framework of the Yugoslav economic and tourist event "Plum Day", spectacular illuminations of fairy-tale fireworks are held on this very building, which announced the beginning and end of the idea, which during its duration in tourist events won the crown of the most hospitable city in Yugoslavia. I hope that this hospitality continues today, says Sadik Šehić, president of the Executive Committee of the first "Plum Day" manifestation in 1969.

However, with the affirmation of the plum as the backbone of the fair manifestation, we also thought about the possibilities of placement, cooperation of agricultural producers with mechanization manufacturers and fruit and vegetable processors. To begin with, the ambitions were modest and everything that needed to be presented was organized in the space of a school and an old cinema hall.

Already at the first event, the Institute of Fruit and Viticulture from Sarajevo played a significant role, represented by prof.Dr. Dževad Jarebica held a lecture on plum production in front of more than a hundred agricultural producers. From then until his death (2013), Dr. Jarebica was an inseparable and very important person for the Fair, but also for Gradačac and all the people who were then, and still are, engaged in the production and processing of fruit.

Along with the fair events, the processing capacities in Bosnia and Herzegovina were also expanded, first of all "Šava" in Bijeljina, "Bosanka" in Doboj, while Gradačac itself got a fruit processing factory with a distillery "Bosnaproduct".

Therefore, the first "Plum Day" showed all the justification of this kind of manifestation. 22 exhibitors from the area of ex-Yugoslavia participate in the fair, and in October 1969, the Municipal Assembly passed the Decision on the establishment of "Plum Day" - a manifestation that will be held at the end of August every year.

Already in 1970, Gradačac's "Plum Day" had all the characteristics of a specialized Fair, with a clear concept of further development, at which the Projection of plum development in SFRY for the period 1971-75 was adopted. All this was due to the citizens of Gradačac, who simply delighted all the guests with their hospitality, so that the whole town lived for those days. Formal, but what is significant, also informal friendships were formed, which continue to this day.

The first seven fair events were organized in and around the "Ivan Goran Kovačić" Elementary School. The holder of the organization was the Gradačac Tourist Association. During 1975, the first phase of the Skenderija Center was built. The reasons for the construction of the Center are primarily to create favorable spatial conditions for organizing the already established "Plum Day" event.

At the end of 1975, bringing the construction of the building to an end, the municipality of Gradačac established the Gradačac Social and Economic Center, which, in addition to its other activities, was prescribed to deal with what the Gradačac Fair does now. Ten years later, the second phase of the Skenderija Center was built.

For eight years, the event was prepared and organized on an amateur basis, and in 1976 it received professional organizers. It is constantly developing and enriching itself and thus becoming recognized as an important international fair. Safet Bahić (volunteer), Ekrem Mujić, Nikola Perić and Pavo Kelentrić were the directors of this already recognizable economic and tourist event in the area of ex-Yugoslavia and the region.

In 1978, Gradačac marked the decade of the important economic manifestation of the Plum Fair and was officially recorded in the calendar of fairs as the smallest fair town in Yugoslavia at the time. In Gradačac, the Folk Crafts Fair of Northeast Bosnia and the Children's Fair are held.

The war, with all the evil it brings, interrupted the continuity of the fair manifestation in Gradačac. But it did not destroy the idea, it did not take away tradition and it did not kill optimism. Already in the first days of peace, people began to think about the restoration of the building, about the restoration of the event that brought the city income, joy and which is an inseparable part of this environment.

And so it began - again.

Enthusiasts employed at JP "Gradačački sajam" started a new campaign. It was necessary to restore the premises, connect the broken connections and

organize a fair in a difficult economic situation in Bosnia and Herzegovina. Work was approached persistently and thoroughly. Already in 1996, an event was organized that exuded tradition and opened the city's doors for guests and friends, provided new acquaintances, new meetings.

A new life was breathed into the fair.

- I can certainly confirm and state that this fair event, held at the end of August 1996, was the largest event of its kind in Bosnia and Herzegovina. By holding the first post-war Plum Fair, organized at the highest level, we gained new strength and encouragement for further work on these issues, which can be seen from the fairs held so far, although I, and I believe others, will especially remember the first post-war Plum Fair, said Šefko Mešanovića, mayor of Gradačac municipality during the first post-war 23rd plum fair.

There was no lack of help, the support of the Municipality, the town's economy, the Federation of Bosnia and Herzegovina, the Tuzla Canton, and the help of individuals. Since those days, the Fair is growing again, developing and becoming more and more content. Because of this, in 1999, three decades after the first "Plum Day", the event was named the International Fair of Agriculture and Food Industry, and due to tradition, the name will always be Plum Fair.

The beginnings were never forgotten. The new beginning was not easy either. But it turned out that hard work pays off, that there is enough basis for all this. The employees of the Gradačac fair with the director Husein Topčagić, his deputy Mehmedalija Mahmutović, salesmen Hašim Šabanović and Muhamed Prnjat, secretary Mirsad Begović, treasurer Mujo Iskrić, technical staff and catering workers worked on it.

The fairground was renovated, the facilities were improved and new business and partnership relations were established. Gradačac Fair is once again a place of meeting, pleasant socializing and presentation of new scientific and technological achievements.

Prof.Dr. Izudin Kapetanović, president of the Organizing Committee of the first post-war Plum Fair in 1996, believes that the Gradačac Fair is also special due to its new concept, due to the great combination of the tradition of the plum fair and the modern organization of the specialized agricultural fair.

- I had the honor of being a participant in the rebirth of the Gradačac Fair, the creation of a new vision when the gathering around the plum, a traditional Bosnian product, the product for which this region is widely known, grew into an internationally relevant gathering around modern trends in agriculture. This fair also reminds us of the potential and chances of our agriculture, the possibilities of producing healthy food and developing a productive future on that basis. Bosnia and Herzegovina is a small country that must move towards increasing its competitiveness and significant exports, and exchange a large part of its GDP with the environment, said Kapetanović.

From the creation of the idea until today, the Gradačac fair of agriculture and food industry has been a place where new technological achievements and products in the field of agriculture and beyond have been presented. The fair was an opportunity to gather government representatives, businessmen and agricultural producers in one place, to talk about development programs, industrial capacities and incentives for agricultural development. Exhibitions of fruits and vegetables and tours of plum orchards, orchards, agricultural farms and farms are indispensable.

The fair in Gradačac was and remains a base for discussions about the economic and chamber system, the association of cooperatives and the work of cooperative unions. The work of the non-governmental sector, citizens' associations and vulnerable groups, all those who see their chance through agricultural production, crafts, old crafts and tourism, is presented.

The fair in Gradačac was and remains the starting point and classroom for new knowledge about agriculture. Important conclusions are drawn here, measures are proposed, all with the goal of prosperity for Bosnia and Herzegovina. The significance of this fair is undeniable.

- Unfortunately, in the post-war period, we are in a situation where, through the Fair, we are giving new momentum to primary agricultural production and other types, embedding in them contemporary knowledge of domestic and international science and practice. I believe in the people from this area, that in the coming period they will work expertly and with the same love on new tasks and jobs imposed by life and our desire to one day become an integral part of the economic organism of Europe and the world, wrote Prof. Dr.Dževad Jarebica in his memories on the occasion of the 30th anniversary of this economic manifestation.

And the International Fair of Agriculture and Food Industry accepted new challenges year after year and was the initiator of the joint presentation of scientists and scientific institutions from Bosnia and Herzegovina and the region. Thus, in 2005, the first "agro-Tech" conference on food production and processing was organized with international participation, organized by the Faculty of Agriculture in Sarajevo and the Faculty of Technology in Tuzla. The consultation gained new momentum and in the following nine years, numerous works were published through reports and poster presentations.

- There are few institutions that have their foundations in the domestic agrarian economy and especially agriculture, so that they celebrate their long life anniversaries. The Gradačac Fair is a beautiful representative of precisely such creations of domestic social builders that managed to hold their own in the torrents of past war and post-war events. As such, it continues today with its successful mission of promoting technological achievements in domestic agricultural production and agro-processing..., it also carries its deep enlightening mission of a persistent ploughman, through all the post-war storms that accompanied agricultural production, wrote prof.Dr. Vjekoslav Selak, Dean of the Faculty of Agriculture in Sarajevo on the occasion of the 30th anniversary Fair in 2003.

In cooperation with the Agricultural Farm "Krušik" in Skugrić Donji (Modriča), the town fair goes beyond the framework of the fairgrounds, organizing expert lectures for farmers and professional workers in a completely new and very interesting environment. This farm became a place of science and practice, where scientific workers in the field gave expert advice on Krušik's plantations. In 2018, the expert-scientific consultation will once again return to the area of the Gradačac fair, and farmers will be presented with the most important topics in the field of agriculture.

The fair in Gradačac becomes a gathering place for scientists from the field of beekeeping. Thus, in 2017, at the 44th International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair, the Second Congress on beekeeping and bee products was organized with international participation. 55 scientific-research papers and experiences from beekeeping practice were evaluated. At the two-day Congress, a Round Table was held on the topic: "Development of the institutional and legal framework in beekeeping and approximation to the EU".

- The goal of the Congress is to unite the academic community in the field of beekeeping, agricultural producers, the food industry and experienced beekeepers in order to present their knowledge with the aim of using that knowledge for the development of beekeeping and the development of rural areas in general, said Prof.Dr. Midhat Jašić, President of the Organizing Committee of the Congress.

The following year, at the 45th International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair, the 1st International Beekeeping Fair "Gradačac 2018" was held and medals were awarded for the quality of honey and a lecture was held for beekeepers. The organizer of this sub-fair manifestation is the Association of Beekeepers "Pčela" Gradačac. This year, the 6th bee fair will be held in Gradačac.

In the period from 2001 to 2009, the Gradačac international fair experienced exceptional expansion in every respect, especially in terms of the number of exhibitors from the country and abroad and numerous program contents. This justifies the desire of the organizers to grow as such into the autumn fair of agriculture and food industry in Bosnia and Herzegovina.

- The collective od "Poljoprema" dd Sarajevo accepted the proposal for its participation from the first day of the establishment of this manifestation and, except for the war years, was always present not only with its programs but also with the programs of its business partners. To our satisfaction, the fair grew year by year and became more and more interesting not only for producers of food, machinery, packaging, means of transport, chemistry, from our country, but also for producers from abroad. In that period, Gradačac becomes a member of the community of fair cities of Yugoslavia, and the plum fair acquires international characteristics. It makes us satisfied that we are a part of the family that supported the development of the Gradačac fair and participated in it, developing in the collective and beyond the feeling that this fair will generate the development of food production in

our country based on the principles of modern knowledge of agricultural science and practice, said Eldin Alikadić, director of the company "Poljoprema" dd Sarajevo on the occasion of the jubilee 30th fair in Gradačac.

Another jubilee is ahead of us, the 50th international fair of agriculture and food industry - the Plum Fair, which continues the tradition and enthusiasm of all those who for years and decades have woven love for Gradačac and this rare and interesting positive story in Bosnia and Herzegovina.

We expect that this jubilee will also have an incentive for new growth in the quality and comprehensiveness of the treatment of food production issues in our country and beyond.

- When you take a short walk through those years related to everything that happened at the Fair and around it, you can see a real wealth of extraordinary content, achievements, launched actions, the construction of production facilities, modern fruit plantations, the affirmation and spread of scientific thought and its transfer into practice. There are few economic events in the world that left behind so many golden effects in the field of agriculture and the food industry, as the Gradačac Plum Fair, first the Plum Fair, and then as the International Fair of Agriculture and Food Industry, wrote in his memories Senad Malohodžić, who as a journalist of the Sarajevo "Zadrugara", followed the creation of the climate for organizing the first economic manifestation, the first Plum Fair in Gradačac.

And Gradačac shines every year with the same beauty and hospitality. From the first "Plum Day", the event was accompanied by a rich cultural and entertainment program with an unforgettable "Blue Night". That's why the nights are nowhere as blue as in Gradačac during the "Plum Festival".

The fair is an inseparable part of it, and that happy combination of Gradačac and the colorfulness of the fair is probably rarely found. And it is the oldest and, according to many, the best fair in Bosnia and Herzegovina.

Welcome to Gradačac.

50

jubilarni

1969 - 2023

Rekli su o Sajmu

Husein Topčagić, direktor Gradačačkog sajma (17.1.1996. - 9.7.2015.)

Specijalizirani sajam poljoprivrede i prehrambene industrije u BiH

Gradačcu i okolini priroda je podarila jedno od bogastava - šljivu, a problem plasmana neočekivanog roda koji se desio 1969. godine uslovio je potrebu za uspostavljanje manifestacije privredno turističkog karaktera "Dani šljive" koja će kasnije 1976. g. prerasti u sajamsku manifestaciju "Međunarodni sajam šljive" na kojoj je broj izlagača iz godine u godinu bio sve veći, tako da su prije agresije na BiH 1992. godinu održana 22 sajma.

Kontinuitet organizovanja prekinula su ratna dešavanja 1992-95. koja su uništila sve pa i prostore gradačačkog sajma i njenu manifestaciju Sajam šljive.

Tadašnje općinske vlasti povjerile su upravljanje sajmom onima koji su znali braniti i odbraniti Gradačac i BiH, a nakon toga naći rješenja za sanaciju ratnih šteta i ponovo oživjeti sajamski duh Gradačca. Sajamska priča nastavlja se 28.08.1996. godine kada je organizovan 23 sajam.

Prvi poslijeratni sajam je bio po mnogo čemu specifičan:

- Grad i sajam, uz mnogo skeptika, su se digli iz pepela i na sajmu je uzelo učešće oko 50 izlagača uistinu većina iz BiH i Hrvatske.
- Organizovano je naučno-stručno savjetovanje u organizaciji Poljoprivrednog fakulteta iz Sarajeva i bogat kulturno zabavni program. Zamislite 28.08.1996. godine u 20 sati na Kuli Zmaja od Bosne "Kapiji Bosne" (sva devastirana, uništena) svira Sarajevska filharmonija a nakon toga bogat vatromet.

- Sve to tada nebi moglo biti bez podrške općinskih vlasti na čelu sa Šefkom Mešanovićem, Vlade TK i njenog predsjednika Izeta Hadžića i Vlade FBiH na čelu sa premijerom Izudinom Kapetanovićem koji je bio i predsjednik Organizacionog odbora 23. sajma.

Već naredne 1997. godine na 24.sajmu primjetio se napredak u organizaciji manifestacije i tako iz godine u godinu sve više rastao u svakom smislu, bio bogatiji, sadržajniji i sve veći broj izlagača.

Te 1997. godine data je jasna opredjeljenost menadžmenta sajma, a to je strogo specijaliziran sajam poljoprivrede i prehrambene industrije zasnovan na neizbrisivoj tradiciji Sajma šljive, kao najstariji sajam u BiH ove vrste.

Plan se iz godine u godinu ostvarivao, a to je bila potvrda pravilnog opredjeljenja organizatora te razumjevanja i uže i šire društvene zajednice za ovu jedinstvenu smotru poljoprivredne i prehrambene proizvodnje kod nas.

Postavljeni ciljevi 1997. godine su realizovani, neki prije neki kasnije, i Gradačački sajam je iz godine u godinu bio sve veći i veći. Broj izlagača je rastao sa nekih 50 i došlo se do 330 firmi, pojedinaca, organizacija, institucija.

Na 25. jubilarnom sajmu 1998. g. uz podršku Vlade FBiH, odnosno Federalnog ministarstva vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva izvršili smo transformaciju "Međunarodnog sajma šljive" u "Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajam šljive" tako da je 26. sajam održan 1999. godine pod novim nazivom.

- Sve to tada nebi moglo biti bez podrške općinskih vlasti na čelu sa Šefkom Mešanovićem, Vlade TK i njenog predsjednika Izeta Hadžića i Vlade FBiH na čelu sa premijerom Izudinom Kapetanovićem koji je bio i predsjednik Organizacionog odbora 23. sajma.

Već naredne 1997. godine na 24.sajmu primjetio se napredak u organizaciji manifestacije i tako iz godine u godinu sve više rastao u svakom smislu, bio bogatiji, sadržajniji i sve veći broj izlagača.

Te 1997. godine data je jasna opredjeljenost menadžmenta sajma, a to je strogo specijaliziran sajam poljoprivrede i prehrambene industrije zasnovan na neizbrisivoj tradiciji Sajma šljive, kao najstariji sajam u BiH ove vrste.

Plan se iz godine u godinu ostvarivao, a to je bila potvrda pravilnog opredjeljenja organizatora te razumjevanja i uže i šire društvene zajednice za ovu jedinstvenu smotru poljoprivredne i prehrambene proizvodnje kod nas.

Postavljeni ciljevi 1997. godine su realizovani, neki prije neki kasnije, i Gradačački sajam je iz godine u godinu bio sve veći i veći. Broj izlagača je rastao sa nekih 50 i došlo se do 330 firmi, pojedinaca, organizacija, institucija.

Na 25 .jubilarnom sajmu 1998. g. uz podršku Vlade FBiH, odnosno Federalnog ministarstva vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva izvršili smo transformaciju” Međunarodnog sajma šljive” u “Međunarodni sajam poljoprivredne i prehrambene industrije – Sajam šljive” tako da je 26. sajam održan 1999. godine pod novim nazivom.

Ovaj naziv mu je dao konačnu kvalifikaciju specijaliziranog sajma poljoprivredne i prehrambene industrije za BiH, što nakon toliko niza godina rada i postojanja ova manifestacija apsolutno i zасlužuje. Iste godine menadžment donosi odluku o ustanovljenju medalja za kvalitet proizvoda. Ocjena kvaliteta proizvoda je postala neodvojivi dio programa svakog sajma.

Prisustvo sve većeg broja izlagača iz drugih država davao je manifestaciji međunarodni karakter.

Naučna i stručna savjetovanja su izdignuta na najviši nivo i ona su poprimila međunarodni karakter tako da su pored stručnjaka iz BiH bili prisutni predavači iz susjedne Hrvatske i Srbije. Iz Gradačca su potekli vrlo stručni i konkretni prijedlozi za razvoj domaće proizvodnje i za naš izlazak na Evropsko tržite.

Najveći doprinos naučno stručnom savjetovanju dao je prof. dr. emeritus Dževad Jarebica sa Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu koji je na sajmu bio prisutan od 1969-2013. godine.

U saradnji sa Općinom Gradačac svake godine je organizovan bogat kulturno zabavni program za građane i goste gdje je "Plava noć" manifestacija sa najdužom tradicijom.

Podršku sajmu su davali zvaničnici svih nivoa vlasti u BiH i predstavnici međunarodnog diplomatskog kora, među kojima je najznačajniji prijatelj BiH gosp. Stjepan Mesić.

Ovom prilikom želim da istaknem da u 20 godina, kada sam bio na čelu Gradačackog sajma kao najodgovorniji za organizaciju ove sajamske manifestacije, imao sam veoma lijepo trenutke i ostavili smo značajne kontakte i prijateljstva sa dragim ljudima, poslovnim prijateljima i partnerima sajma u Gradačcu.

Zahvaljujem se svima onima koji su na bilo koji način pomogli organizaciju, promociju i učestvovali u stalnom rastu gradačackog sajma. Posebnu zahvalu upućujem prvim saradnicima i svim uposlenicima firme "Gradačački sajam" kao i svim građanima grada Gradačca, bez kojih ova sajamska manifestacija ne bi bila ono što danas jeste Međunarodni sajam poljoprivrede prehrambene industrije - Sajam šljive.

Navršilo se 54. godine kako u ovom divnom gradu živi i stalno raste u svom kvalitetu jedna izuzetna privredna manifestacija. Organizatorima 50. jubilarnog sajma upućujem iskrene čestitke, a posebno direktoru Turističke zajednice grada Gradačca, Ensaru Mešanoviću, uz želju u daljem uspješnom razvoju, ove za našu zemlju značajne privredne manifestacije.

Husein Topčagić,
director of the Gradačac Fair (January 17, 1996-July 9, 2015)

Specialized agricultural and food industry fair in BiH

Gradačac and its surroundings were gifted by nature with one of its riches - the plum, and the problem of placement of an unexpected crop that occurred in 1969 caused the need to establish a manifestation of an economic and touristic character "Plum Days" which later in 1976 will grow into the fair manifestation "International Plum Fair" where the number of exhibitors was increasing year by year, so that before the aggression on Bosnia and Herzegovina in 1992, 22 fairs were held.

The continuity of the organization was interrupted by the war events of 1992-95, that destroyed everything, including the premises of the Gradačac fair and its manifestation the Plum Fair.

The municipal authorities at that time entrusted the management of the fair to those who knew how to defend Gradačac and Bosnia and Herzegovina, and after that find solutions for repairing war damage and reviving the fair spirit of Gradačac. The story of the fair continues on August 28, 1996 when the 23rd fair was organized.

The first post-war fair was specific in many ways:

- The city and the fair, along with many skeptics, rose from the ashes and about 50 exhibitors took part in the fair, most of them from BiH and Croatia.
- A scientific-professional conference organized by the Faculty of Agriculture from Sarajevo and a rich cultural and entertainment program were organized. Imagine August 28, 1996. At 8:00 p.m., the Sarajevo Philharmonic plays at the Tower Zmaj od Bosne, the "Gate of Bosnia" (all devastated, destroyed), followed by a rich fireworks display.
- All this could not have happened without the support of the municipal authorities led by Šefko Mešanović, the Government of TK and its president Izet Hadžić and the Government of FBiH led by Prime Minister Izudin Kapetanović, who was also the president of the Organizing Committee of the 23rd Fair.

Already in the following year, 1997, at the 24th fair, progress was noticed in the organization of the event, and thus year after year it grew more and more in every sense, was richer, more content and the number of exhibitors increased.

In 1997, the management of the fair has given a clear commitment, which is a strictly specialized fair of agriculture and food industry based on the indelible tradition of the Plum Fair, as the oldest fair of its kind in Bosnia and Herzegovina.

The plan was realized year after year, and this was a confirmation of the correct determination of the organizers and the understanding of both the narrow and wider social community for this unique survey of agricultural and food production in our country.

The goals set in 1997 were realized, some sooner, some later, and the Gradačac Fair grew bigger and bigger from year to year. The number of exhibitors grew from about 50 to 330 companies, individuals, organizations and institutions.

At the 25th anniversary fair in 1998, with the support of the FBiH Government, that is, the Federal Ministry of Water Management, Agriculture and Forestry, we transformed the "International Plum Fair" into the "International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair" so that the 26th fair was held in 1999 under a new name.

This title gave it the final qualification of a specialized agricultural and food industry fair for Bosnia and Herzegovina, which after so many years of work and existence, this manifestation absolutely deserves. In the same year, the management makes a decision to establish medals for product quality. Product quality assessment has become an inseparable part of the program of every fair.

The presence of an increasing number of exhibitors from other countries gave the event an international character.

Scientific and professional consultations were raised to the highest level and they took on an international character, so that in addition to experts from Bosnia and Herzegovina, lecturers from neighboring Croatia and Serbia were also present. From Gradačac came very professional and concrete proposals for the development of domestic production and for our entry into European markets.

The greatest contribution to scientific and professional counseling was made by prof.Dr. emeritus Dževad Jarebica from the Faculty of Agriculture in Sarajevo, who was present at the fair from 1969-2013.

In cooperation with the Municipality of Gradačac, a rich cultural and entertainment program is organized every year for citizens and guests, where "Blue Night" ("Plava noc") is the manifestation with the longest tradition.

The fair was supported by officials of all levels of government in BiH and representatives of the international diplomatic corps, among whom the most important friend of BiH is Mr.Stjepan Mesić.

I would like to take this opportunity to point out that in the 20 years when I was at the head of the Gradačac fair as the most responsible for the organization of this fair event, I had very nice moments and we made significant contacts and friendships with dear people, business friends and partners of the fair in Gradačac.

I would like to thank all those who in any way helped the organization, promotion and participated in the constant growth of the fair in Gradačac. I would like to express my special thanks to the first collaborators and all the employees of the company "Gradačački sajam" as well as to all the citizens of the city of Gradačac, without whom this fair manifestation would not be what it is today, the International Fair of Agriculture and the Food Industry - the Plum Fair.

It has been 54 years since an exceptional economic event has been living and constantly growing in quality in this wonderful city. I send my sincere congratulations to the organizers of the 50th jubilee fair, and especially to the director of the Gradačac Tourist Board, Ensar Mešanović, with the wish for the further successful development of this important economic manifestation for our country.

Hašim Šabanović, direktor Gradačačkog sajma (2015.-2020.)

Gradačac je u dane sajma Evropa u malom

U februaru 1996. godine okupila se grupa demobilisanih boraca na čelu sa Huseinom Topčagićem, koji je dobio Rješenje od načelnika Općine da okupi ekipu i da krene u sanaciju objekta Skenderije. U toj grupi, pored Mehmedalije Mahmutovića, bio sam i ja kasnije se priključio Muhamed Prnjat.

Objekat smo zatekli u beznadežnom stanju, sa stručno procijenjenim štetama od oko 700.000 DM, bez opreme i inventara. Ni najveći optimisti nisu očekivali da on za samo šest mjeseci može biti mjesto gdje će se organizovati takva jedna manifestacija kao što je Sajam šljive.

Ja sam bio zadužen da operativno djelujem, da obezbijedim materijal i izvođače.

Koga bi istakao, tko je učestvovao i odmah se odazvao kako bi se objekat sanirao. To su prvenstveno GK "Bosna" sa svojim kooperantima, firma "Hanić". Svi su oni radili na odgođeno plaćanje (veresiju).

- Kada se sajam završi, mi ćemo to regulisati!

Tako je i bilo. Radilo se dan-noć, bez predaha i uspjeli smo. Poslije završetka sajma sve dugove prema izvođačima smo sanirali.

Te 1996. godine okupili smo izlagače mahom iz regije, bilo je 47 izlagača. Pokrovitelji sajma su bili: Vlada Tuzlansko-podrinjskog kantona, Vlada Federacije BiH na čelu sa dr. Izudinom Kapetanovićem. Sponzori: D.o.o. "Bosnaproduct", DJL "Merx" Gradačac, DJL "Hanić" Gradačac. Općina Gradačac, osim velike podrške tadašnjeg načelnika Šefke Mešanovića, nije bila u mogućnosti da novčano djeluje.

Te godine sam organizovao vatromet sa firmom "Drava" iz Osijeka (Hrvatska). trebalo je puno nekih dozvola od međunarodnih subjekata, koji su tada bili prisutni u BiH.

Bila je jedna anegdota kada je počeo vatromet, negdje oko 20 sati. Mnogi nisu ni znali da će biti tako da kada je počeo vatromet počeli su se pakovati i evakuisati prema Srebreniku, misleći da je ponovo počelo raketiranje grada.

Sajam će vrlo brzo prerasti u sajam poljoprivrede i prehrambene industrije "Sajam šljive" međunarodnog karaktera. Svake godine je bivao sve veći i sadržajniji tako da je dostigao 2019. godine oko 430 izlagača iz zemlje i Evrope.

Po odlasku u penziju Mehmedalije Mahmutovića, 2013. godine preuzimam mjesto izvršnog direktora i tu dužnost obavljam do polovine 2015. kada sam, po odlasku direktora Huseina Topčagića u Vladu TK, imenovan za direktora Gradačačkog sajma gdje ostajem sve do 2021. godine.

Moram naglasiti da smo svake godine na sajmu okupljali poznate ličnosti iz političkog i privrednog sektora, međunarodne zvaničnike, ambasadore. Gradačački sajam su posjetili skoro svi čelni funkcioneri BiH, Federacije BiH, RS, ambasadri velikih zemalja, gradonačelnici iz susjednih zemalja (Zagreb, Kruševac, Bjelovar, Kutina, itd.), bivši predsjednik R Hrvatske Stjepan mesić i drugi. Gradačac je u dane sajma bio Evropa u malom.

Jako bitno je izdvojiti 2020. godinu, kada je korona harala i sve bilo zabranjeno, javna okupljanja i organizovanje masovnih događaja. Ja sam odlučio, da pored svih tih zabrana organizujem sajam kako ne bi prekidali tradiciju i kontinuitet. Mnogi su me upozoravali da to ne radim, ali ja nisam odustajao. Naišao sam na podršku izlagača, koji su se odazvali u jako velikom broju.

Sve je išlo kao da nema korone. Naravno, ja sam preduzeo sve mjere zaštite kako ne bi došlo do najgorega. Nabavio sam savremena sredstva za zaštitu, tunel na ulazu koji je kontorlisao temperaturu posjetilaca i signalizirao ako je neko zaražen. Tako da sam 2021. godine dobio evropsko priznanje za podvig godine "Najbolji poslovni potez u Bosni i Hercegovini 2020".

Moram još jednom navesti da sva ulaganja u objekat su vršena od strane pokrovitelja i sponzora. Općina Gradačac nije ulagala ni jedan fening i sredstva koja smo dobijali od navedenih za unapređenje manifestacije mi smo ulagali u objekat.

Na kraju, želim iskazati zahvalnost stalnim sponzorima koji su poržali sajamsku manifestaciju od početka, od 1997. a to su: Petrokemija Kutina, NLB Banka, BSO osiguranje (kasnije Adriatic osiguranje), Sarajevska pivara, Kanton Sarajevo i povremeno Grad Zagreb, Poljovet, Bosnaproduct, Modeco Ljubuški i mnogi drugi.

Hašim Šabanović, director of the Gradačac Fair (2015-2020)

Gradačac is Europe in miniature during the days of the fair.

In February 1996, a group of demobilized fighters gathered, headed by Husein Topčagić, who received a decision from the Mayor of the Municipality to gather the team and set off in the restoration of the Skenderija facility. I was also in that group, besides Mehmedalija Mahmutović, and Muhamed Prnjat, who later joined.

We found the facility in a hopeless state of disrepair, with professionally estimated damages of around DM 700,000, without the equipment or inventory. Even the biggest optimists did not expect that in just six months it could be the place where such a manifestation as the Plum Fair would be organized.

I was in charge of operating, providing material and contractors.

I would like to point out those who participated and responded immediately so that the building would be repaired. These are primarily GK "Bosna" with its subcontractors, the company "Hanic". All of them worked on deferred payment.

- When the fair is over, we will regulate it!

And it was like that. We worked day and night, without rest, and we succeeded. After the end of the fair, we settled all the debts to the contractors.

In 1996, we gathered exhibitors mostly from the region, there were 47 exhibitors. The patrons of the fair were: the Government of the Tuzla-Podrinje Canton, the Government of the Federation of Bosnia and Herzegovina headed by Dr. Izudin Kapetanović. Sponsors: Doo "Bosnaproduct", DJL "Merx" Gradačac, DJL "Hanic" Gradačac. Apart from the great support of the then mayor Šefko Mešanović, the Municipality of Gradačac was not able to act financially.

That year I organized fireworks with the company "Drava" from Osijek (Croatia). A lot of permits were needed from international entities, which were then present in Bosnia and Herzegovina.

There was an anecdote when the fireworks started, somewhere around 8 p.m. Many did not even know that it would be like that, so when the fireworks started, they started to pack up and evacuate towards Srebrenik, thinking that the rocketing of the city had started again.

The fair will very soon grow into the agricultural and food industry fair "Plum Fair" of international character. Every year it became bigger and more content, so that in 2019 it reached around 430 exhibitors from the country and Europe.

After the retirement of Mehmedalija Mahmutović, in 2013 I took over the position of executive director and performed this duty until mid-2015, when, after the departure of director Husein Topčagić to the Government of the Republic of Turkey, I was appointed director of the Gradačac Fair, where I will remain until 2021.

I must emphasize that every year at the fair we gathered well-known figures from the political and economic sectors, international officials, ambassadors. The City Fair was visited by almost all leading officials of BiH, the Federation of BiH, RS, ambassadors of major countries, mayors from neighboring countries (Zagreb, Kruševac, Bjelovar, Kutina, etc.), former president of the Republic of Croatia Stjepan Mesić and others. During the days of the fair, Gradačac was Europe in miniature.

It is very important to single out the year 2020, when the corona virus was raging and everything was prohibited, public gatherings and the organization of mass events. I decided that in addition to all these prohibitions, I would organize a fair so as not to interrupt tradition and continuity. Many people warned me not to do it, but I did not give up. I found the support in the exhibitors, who responded in a very large number.

Everything went as if there was no corona virus. Of course, I took all protective measures to prevent the worst from happening. I acquired modern means of protection, a tunnel at the entrance that controlled the temperature of visitors and signaled if someone was infected. So that in 2021 I received the European recognition for the feat of the year "Best business move in Bosnia and Herzegovina in 2020".

I must state once again that all investments in the facility were made by patrons and sponsors. The municipality of Gradačac did not invest a single penny, and the funds we received from the aforementioned for the improvement of the event were invested in the facility.

Finally, I would like to express my gratitude to the permanent sponsors who have supported the fair from the beginning, since 1997, namely: Petrokemija Kutina, NLB Banka, BSO osiguranje (later Adriatic osiguranje), Sarajevska pivara, Sarajevo Canton and occasionally the City of Zagreb, Poljovet, Bosnaproduct, Modeco Ljubuški and many others.

Ono što ovoj manifestaciji daje dušu je šljiva

Ako pođemo od ralnosti da je Gradački sajam, oduvijek a i danas spoj tradicije, gostoprимstva i promocija najnovijih dostignuća u primarnoj poljoprivrednoj prizvodnji i prehrambenoj industriji, uvijek sa naglašenim akcentom na plavu ljestvicu - ŠLJIVU; i ako realno prihvativimo činjenicu da je proizvodnja hrane sveta dužnost i potreba, onda možemo konstatovati da ova manifestacija ima bitnu ulogu za naš Grad, za našu državu Bosnu i Hercegovinu.

Ovo je jubilarna pedeseta manifestacija, međunarodnog karaktera, na kojoj se okupljuju predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti svih nivoa u BiH, proizvođači, izlagači, predstavnici stručnih i naučnih institucija iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije, posjetioci, stanovnici ovoga grada i šire; svako ponaosob dajući značaj ovoj manifestaciji.

Sa ponosom mogu reći da mi je posebna čast što sam dio ove priče, neko kome je pružena prilika a koju sam sa zadovoljstvom iskoristio i davao doprinos u razvoju, održavanju i potpori za održavanje velikog broja ovih manifestacija, kao i putu da se dođe do današnje, tradicionalne pedesete manifestacije. Ovo može reći neko ko voli svoj grad, svoju državu i ko voli svoju struku i daje doprinos u okviru nje, neko ko je mnogima kao prijatelj bio dobar domaćin tokom proteklih manifestacija, polazeći od stručnih i naučnih radnika, izlagača, proizvođača, političkih dužnosnika sa različitih nivoa vlasti i drugih posjetilaca.

Za tradicionalnost manifestacije prvenstveno su zalužni svi stanovnici ovoga grada koji uvijek svojom nesebičnom gostoprimaljivošću dočekuju nama drage goste: izlagače i posjetioce, i daju im povoda da se u ovom gradu osjećaju ugodno i da se svaki puta sa zadovoljstvom vraćaju ponovo u ovaj Grad.

Tokom proteklih manifestacija održavani su mnogi značajni stručni i naučni skupovi, na kojima su svoja iskustva i znanje proizvođačima i prerađivačima hrane prenosili eminentni stručnjaci iz ovih oblasti, iz BiH i šire, i time davali doprinos razvoju poljoprivrede i prehrambene industrije.

Ono što ovoj manifestaciji daje dušu je šljiva, ona zasluzuje da joj se sada a i u budućnosti posveti veći značaj, a sajamska manifestacija je osnov za razvoj turizma, prilika za marketinšku promociju poduzetnika, učionica za nova znanja i povoljan prostor i vrijeme stručnim i naučnim institucijama da toj učionici daju veći začaj kroz prenošenje novih dostignuća u poljoprivredi i prehrambenoj industriji.

Mr. Ševal Suljkanović, dipl.ing. poljoprivrede

What gives this event its soul is the plum.

If we start from the fact that the Gradačac Fair has always been a combination of tradition, hospitality and the promotion of the latest achievements in primary agricultural production and the food industry, always with a pronounced accent on the blue beauty - the PLUM; and if we realistically accept the fact that food production is a sacred duty and need, then we can state that this manifestation has an important role for our City, for our country Bosnia and Herzegovina.

This is the fiftieth jubilee event, of an international character, where representatives of the executive and legislative authorities of all levels in BiH, producers, exhibitors, representatives of professional and scientific institutions from the field of agriculture and food industry, visitors, residents of this city and beyond gather; each one individually giving significance to this event.

I can proudly say that it is a special honor for me to be a part of this story, someone who was given an opportunity that I took advantage of with pleasure and contributed to the development, maintenance and support for holding a large number of these events, as well as the way to reach today's traditional fiftieth event. This can be said by someone who loves his city, his country and who loves his profession and contributes within it, someone who as a friend has been a good host to many during past manifestations, starting from professional and scientific workers, exhibitors, producers, political officials from different levels of government and other visitors.

The traditionality of the event is primarily due to all the residents of this city who always welcome our dear guests with their selfless hospitality: exhibitors and visitors, and give them a reason to feel comfortable in this city and to return to this city with pleasure every time.

During the past events, many important professional and scientific gatherings were held, where eminent experts from these fields, from Bosnia and Herzegovina and beyond, transferred their experience and knowledge to food producers and processors, thereby contributing to the development of agriculture and the food industry.

What gives this event its soul is the plum, it deserves to be given more importance now and in the future, and the fair event is the basis for the development of tourism, an opportunity for marketing promotion of entrepreneurs, a classroom for new knowledge and a favorable space and time for professional and scientific institutions to give this classroom greater fruition through the transmission of new achievements in agriculture and the food industry.

Mr. Ševal Suljkanović, B.Sc. Eng.of agriculture

Kenan Kečo, generalni direktor Lactalis BH

Poštovane dame i gospodo,

Danas smo se okupili na veličanstvenom događaju - 50. Međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije, koji se već pola stoljeća održava u našem divnom Gradačcu. Ovo je važan trenutak ne samo za Gradačac, već i za cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Kao kompanija čiji su korijeni u ovom gradu, ponosni smo što kao generalni sponzor ove manifestacije zajedno s vama slavimo izvrsnost, inovacije i napredak.

Ova godina ima poseban značaj za Gradačac jer obilježavamo dva važna jubileja. Dok Gradačački sajam kao najstarija specijalizovana sajamska manifestacija u našoj zemlji slavi pola stoljeća tradicije i uspjeha, mi u Lactalisu obilježavamo 20 godina UHT proizvodnje u Mljekari Inmer.

Naša dva brenda, Dukat i Domaće Blago, su dokaz pravih lidera u domaćoj proizvodnji. Svaki na svoj način daje veliki doprinos jačanju privrede u našoj zemlji, a manifestacije kao što je ova današnja su prilika da naše pozitivne priče promovišemo i šire, stvarajući nove poslovne veze, ključne za bolju trgovinu i privredni rast.

Od samih početaka, Mljekara Inmer, kao dio Lactalisa BH, bila je odlučna u svojoj viziji da podrži naše poljoprivrednike, promoviše domaću proizvodnju mlijeka i uvede inovacije u prehrambenom sektoru. Ponosni smo na nedavno proširenje naših proizvodnih pogona u Gradačcu, predstavljanje nove tehnologije za praktičnije pakovanje mlijeka i dosadašnja ulaganja u proizvodne procese. Do danas smo u te svrhe uložili 22 miliona eura i svjesni smo da samo tako možemo zadržati ljude na selu i u gradu, pružiti im konkretnu podršku i osnažiti Bosnu i Hercegovinu. Podsetit ću vas da je Lactalis BH sa svojom mljekarom Inmer najveći izvoznik mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH.

Već iduće godine planiramo nova ulaganja u Inmer Gradačac, a danas smo ovdje s vama da pokažemo kako se uz konstantna ulaganja i uvođenje novih tehnologija može ići naprijed. Istovremeno, bit će nam dragو čuti uspješne priče drugih učesnika i vrijedno raditi dalje sa vama kao našim partnerima.

Neka ova velika manifestacija na koju smo svi ponosni bude prilika za nova poznanstva, saradnju i uspješne poslovne aranžmane. Hvala vam što ste s nama i što podržavate razvoj poljoprivrede i prehrambene industrije u Bosni i Hercegovini. Neka naše zajedničko putovanje prema održivijoj i naprednijoj budućnosti bude uspješno.

Hvala vam svima!

Kenan Kečo, general manager of Lactalis BH

Dear ladies and gentlemen,

We are gathered here today at a magnificent event - the 50th International Fair of Agriculture and Food Industry, which has been held in our wonderful Gradačac for half a century. This is an important moment not only for Gradačac, but also for the whole of Bosnia and Herzegovina.

As a company whose roots are in this city, we are proud to celebrate excellence, innovation and progress together with you as the general sponsor of this event.

This year has a special significance for Gradačac because we celebrate two important jubilees. While the Gradačac Fair, as the oldest specialized fair event in our country, celebrates half a century of tradition and success, we at Lactalis are celebrating 20 years of UHT production at Mljkara Inmer.

Our two brands, Dukat and Domaće Blago, are proof of true leaders in domestic production. Each in its own way makes a great contribution to strengthening the economy in our country, and events such as this one today are an opportunity to promote and spread our positive stories, creating new business connections, which are key to better trade and economic growth.

From the very beginning, Mljkara Inmer, as part of Lactalis BH, was determined in its vision to support our farmers, promote domestic milk production and introduce innovations in the food sector. We are proud of the recent expansion of our production facilities in Gradačac, the presentation of new technology for more practical milk packaging and the previous investments in production processes. To this date, we have invested 22 million euros for these purposes and we are aware that this is the only way we can keep people in the countryside and in the city, provide them with concrete support and strengthen Bosnia and Herzegovina. I will remind you that Lactalis BH with its Inmer dairy is the largest exporter of milk and dairy products from BiH.

Already next year, we are planning new investments in Inmer Gradačac, and today we are here with you to show how we can move forward with constant investments and the introduction of new technologies. At the same time, we will be glad to hear the success stories of other participants and further work hard with you as our partners.

Let this big event, which we are all proud of, be an opportunity for new acquaintances, cooperation and successful business arrangements. Thank you for being with us and for supporting the development of agriculture and the food industry in Bosnia and Herzegovina. May our joint journey towards a more sustainable and prosperous future be successful.

Thank you all!

Dragi gosti i posjetitelji 50. Sajma šljive u Gradačcu,

Poljoprivreda igra jednu od ključnih uloga u našem privrednom razvoju i ima značajan utjecaj na razvoj lokalnih zajednica. Sajam šljive u Gradačcu predstavlja jedan je od ključnih događaja posvećenih promociji poljoprivredne proizvodnje u našoj državi i regiji, s posebnim naglaskom na kulturu šljive.

Ove godine sajam bilježi jubilarnih 50 godina održavanja i pruža jedinstvenu priliku da se okupe poljoprivredni proizvođači, stručnjaci, udruženja, institucije i poslovni partneri kako bi razmijenili iskustva, upoznali se s najnovijim trendovima i tehnologijama te ostvarili poslovne kontakte. Osim što promovira šljivu, Sajam također ima širi utjecaj na cjelokupnu poljoprivrednu industriju u Federaciji BiH, ali i pozitivan utjecaj na ruralni razvoj, potičući lokalno stanovništvo da se bavi poljoprivrednom proizvodnjom i pružajući im platformu za promociju i prodaju svojih proizvoda. Kroz Sajam šljive i njegove podsajamske aktivnosti u Gradačcu, poljoprivredni proizvođači imaju priliku povećati vidljivost svojih proizvoda i razviti dugoročne poslovne veze.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i resorno ministarstvo poljoprivrede aktivno podržavaju razvoj poljoprivrede kroz različite programe poticaja i stručnu podršku poljoprivrednicima ali i kroz podršku organizaciji sajamskih aktivnosti. Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije ima važnu ulogu u promoviranju poljoprivrednih proizvoda, podizanju svijesti o njihovoj kvaliteti i stvaranju povoljnog okruženja za trgovinu i poslovne mogućnosti. Ubijeden sam da će rukovodstvo ovog Sajma i u budućnosti nastaviti razvijati sajam i pretvoriti ga jedan od nezaobilaznih događaja u Jugoistočnoj Evropi kada je u pitanju prezentacija poljoprivredne proizvodnje.

S obzirom da slavimo 54 godine postojanja i 50 godina održavanja Sajma, koristim se prilikom da zahvalim osnivačima i pokretačima Sajma koji su davne 1969. godine, uslijed enormno visokog prinosa šljive, pokrenuli ovu uspješnu sajamsku priču! Čestitke na uspješnoj i kvalitetnoj organizaciji 50. Sajma šljive upućujem i rukovodstvu ovogodišnjeg Sajma.

Pozivam sve sudionike Sajma šljive da iskoriste ovo vrijeme za razmjenu znanja, umrežavanje i pronalaženje novih poslovnih prilika. Neka ovaj sajam bude snažan poticaj za daljnji razvoj poljoprivrede u Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini, uz želju da nove generacije nastave njegovati i razvijati Sajam šljive u Gradačcu.

Kemal Hrnjić,
Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Dear guests and visitors of the 50th Plum Fair in Gradačac,

Agriculture plays one of the key roles in our economic development and has a significant impact on the development of local communities. The Plum Fair in Gradačac is one of the key events dedicated to the promotion of agricultural production in our country and region, with a special emphasis on plum culture.

This year, the fair celebrates its 50th anniversary and provides a unique opportunity to gather agricultural producers, experts, associations, institutions and business partners to exchange experiences, learn about the latest trends and technologies, and make business contacts. In addition to promoting the plum, the Fair also has a wider impact on the entire agricultural industry in the Federation of Bosnia and Herzegovina, as well as a positive impact on rural development, encouraging the local population to engage in agricultural production and providing them with a platform for the promotion and sale of their products. Through the Plum Fair and its sub-fair activities in Gradačac, agricultural producers have the opportunity to increase the visibility of their products and develop long-term business relationships.

The Government of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the relevant Ministry of Agriculture actively support the development of agriculture through various incentive programs and professional support for farmers, but also through support for the organization of fair activities. The International Fair of Agriculture and Food Industry plays an important role in promoting agricultural products, raising awareness of their quality and creating a favorable environment for trade and business opportunities. I am convinced that the management of this fair will continue to develop the fair in the future and turn it into one of the unavoidable events in Southeast Europe when it comes to the presentation of agricultural production.

Given that we are celebrating 54 years of existence and 50 years of holding the Fair, I would like to take this opportunity to thank the founders and promoters of the Fair, who started this successful fair story back in 1969, due to an enormously high plum yield! I also extend my congratulations on the successful and high-quality organization of the 50th Plum Fair to the management of this year's Fair.

I invite all participants of the Plum Fair to use this time to exchange knowledge, network and find new business opportunities. Let this fair be a strong incentive for the further development of agriculture in the Federation of Bosnia and Herzegovina and Bosnia and Herzegovina, with the wish that new generations continue to nurture and develop the Plum Fair in Gradačac.

Kemal Hrnjić,
Federal Minister of Agriculture, Water Management and Forestry

Proizvodnja hrane je strateška grana za svaku državu

Zadovoljstvo nam je što možemo i ove godine podržati ovaj sajam, koji je izuzetno bitan za promociju bh. privrede, posebno u oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije. Globalna kriza koja je zahvatila svjetsku ekonomiju pokazala je da je sektor proizvodnje hrane najvažniji, ali i najosjetljiviji. Činjenica je da je proizvodnja hrane zapravo strateška proizvodnja za svaku državu i bh. proizvođači se trebaju okrenuti povećanju proizvodnje radi zadovoljenja potreba domaćeg tržišta i to onih proizvoda za koje već imamo proizvođačke i prerađivačke kapacitete.

Ahmet Egrić,
potpredsjednik Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH

Food production is a strategic branch for every country

We are pleased to be able to support this fair again this year, which is extremely important for the promotion of the Bosnian and Herzegovinian economy, especially in the field of agriculture and the food industry. The global crisis that affected the world economy showed that the food production sector is the most important, but also the most sensitive. The fact is that food production is actually a strategic production for every country and B&H producers should focus on increasing production in order to meet the needs of the domestic market and those products for which we already have production and processing capacities.

Ahmet Egrić,
Vice President of the Foreign Trade Chamber of Bosnia and Herzegovina.

Džemal Bijedić, predsjednik Saveznog izvršnog vijeća SFR Jugoslavije, Milanko Renovica, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine SR Bosne i Hercegovine i Ivo Kusturak, predsjednik Saveznog komiteta za poljoprivredu u pratinji domaćina posjetili su izložbu sedme jugoslavenske privredne manifestacije Dan šljive koja je održana 3-7. septembra 1975. godine u Gradačcu.

Prilikom boravka u Gradačcu Džemal Bijedić je održao i sastanak sa predstavnicima OUR koje su učestvovale na Danu šljive a koje se bave proizvodnjom, preradom i prometom ove značajne voćarske kulture.

Džemal Bijedić, President of the Federal Executive Council of the SFR Yugoslavia, Milanko Renovica, President of the Executive Council of the Assembly of the SR of Bosnia and Herzegovina and Ivo Kusturak, President of the Federal Committee for Agriculture, accompanied by the hosts, visited the exhibition of the seventh Yugoslav economic manifestation Plum Day, which was held on 3-7 September 1975 in Gradačac.

During his stay in Gradačac, Džemal Bijedić also held a meeting with the representatives of OUR, who participated in the Plum Day and deal with the production, processing and trade of this important fruit crop.

Ratimir Fuks, dugogodišnji predsjednik Savjeta Sajma šljive i delegat Skupštine SRBiH u Vijeću republika i pokrajina Skupštine SFRJ na svečanoj sjednici Savjeta 10. Sajma šljive rekao je da je ovaj jubilej svih, jer ga tako doživljavamo sa svim građanima ovog područja.

- Moram odmah naglasiti da je bilo mnogo onih koji su učestvovali u kreaciji i organizaciji ove smotre pa je zato veoma teško ocijeniti objektivno koliki je čiji doprinos postignutom uspjehu. Jedno je međutim sigurno da su građani Gradačca, Skupština opštine, društveno-političke organizacije i organizacije udruženog rada, posebno one koje se nalaze u SOUR-u, UPI, podnijeli najveći teret ove manifestacije pa im zato pripada puno priznanje a ujedno i zahvalnost proizvodača šljive i prerađevina za veliku upornost i plemenitu misiju koju su uspješno obavili, rekao je dr. Ratimir Fuks.

Ratimir Fuks, long-time president of the Council of the Plum Fair and delegate of the Assembly of the SRBiH to the Council of Republics and Provinces of the Assembly of the SFRY at the solemn session of the Council of the 10th Plum Fair said that this jubilee is everyone's jubilee, because this is how we experience it, with all the citizens of these areas.

- I must emphasize right away that there were many who participated in the creation and organization of this review, so it is very difficult to objectively evaluate whose contribution to the achieved success. One thing is certain, however, that the citizens of Gradačac, the Municipal Assembly, socio-political organizations and organizations of joint work, especially those in SOUR, UPI, bore the brunt of this event, so they deserve full recognition and at the same time the thanks of the plum producers for the great persistence and noble mission they successfully completed, said Dr. Ratimir Fuks.

Dragan Blažević, republički sekretar za poljoprivredu i šumarsvo i član Izvršnog vijeća SRBiH otvarajući 10. sajam šljive u pozdravnoj riječi istako je da kako ovaj sajam u svom prvom jubileju potvrđuje uspješnost svoga postojanja jugoslovenskim i međunarodnim priznanjima.

- Svaka od tih godina donosila je svoje plodove i kroz svoje raznovrsne forme aktivnosti, sajam je uvijek uspješno markirao najznačajnije vrijednosti postignutih rezultata, novih obaveza i zadataka i u ovim avgustovskim danima, ispod Gradačačke kule, iskazivao sve ono što ovaj grad učini sajamskim gradom doduše najmanjim sajamskim gradom u Jugoslaviji a možda i šire ali ravnopravan sa milionskim Beogradom ili bilo kojim drugim gradom kod nas i u svijetu. Na ovaj način on je vršio svoju ulogu koja mu je bila određena i u tome postigao punu afirmaciju na privrednom, stručno-naučnom i organizacionom planu, što nedvojbeno ukazuje na njegov smisao njegovog proteklog a vjerovatno i budućeg vremena, rekao je Dragan Blažević otvarajući 10. međunarodni Sajam šljive u Gradačcu.

Dragan Blažević, Republican Secretary for Agriculture and Forestry and member of the Executive Council of the SRBiH, opening the 10th plum fair in his welcoming speech, emphasized that this fair, in its first anniversary, confirms the success of its existence with Yugoslav and international awards.

- Each of those years brought its fruits and through its various forms of activity, the fair always successfully marked the most significant values of the achieved results, new obligations and tasks and in these August days, under the Gradača Tower, expressed everything that makes this city a fair city, albeit the smallest fair city in Yugoslavia and maybe even wider, but on an equal footing with Belgrade or any other city in our country and in the world. In this way, it performed its role that was assigned to it and in that it achieved full affirmation on the economic, professional-scientific and organizational level, which undoubtedly indicates its sense of its past and probably future times, said Dragan Blažević, opening the 10th International Plum Fair in Gradačac.

Esad Sarajlić, dugogodišnji član savjeta sajma šljive i predsjednik Skupštine općine Gradačac od 1974. do 1982. godine napisao je kako je Sajam šljive u Gradačcu djelovao je veoma podsticajno na razvoj prihvatno-prerađivačkih kapaciteta voća, u a prvom redu šljive u BiH pa i šire.

- Zahvaljujući tome došlo je do značajnih investicionih ulaganja u te kapacitete, naročito u sjeveroistočnoj Bosni. Sajam je svojim manifestacijama doprinijeo sazrijevanju ideje o izgradnji proizvodnih kapaciteta "Bonaprodukt" u Gradačcu, (hladnjače, fabrike za preradu rakije, linije za proizvodnju džemova, sokova i drugog). S druge strane zainteresovana privreda iz oblasti agrara pozitivno je djelovala i na razvoj sajma. Sajam je imao pozitivnog povratnog uticaja i na neka druga investiciona ulaganja u Gradačcu kao što je izgradnja Privredno-sportskog centra Gradačac jer su se sajamske manifestacije do tada održavale u obližnjoj osmogodišnjoj školi. Tek od 1976. godine, sajam se mogao održavati na sadašnjoj lokaciji jer je te godine završena sportska dvorana sa ostalim sadržajima, navodi Sarajlić.

Esad Sarajlić, a long-time member of the Plum Fair Council and the President of the Gradačac Municipality Assembly from 1974 to 1982, wrote that the Plum Fair in Gradačac had a very stimulating effect on the development of fruit reception and processing capacities, primarily plums in BiH and beyond.

- Thanks to this, there have been significant investments in these capacities, especially in northeastern Bosnia. With its manifestations, the fair contributed to the maturing of the idea of building the production capacity of "Bosnaproduct" in Gradačac (refrigeration machines, factories for the processing of brandy, lines for the production of jams, juices and others). On the other hand, the interested economy from the field of agriculture had a positive effect on the development of the fair. The fair had a positive feedback effect on some other investments in Gradačac, such as the construction of the Gradačac Business and Sports Center, because until then the fair events were held in a nearby primary school. Only since 1976, the fair could be held at the current location because the sports hall with other facilities was completed that year, says Sarajlić.

Nikola Perić, direktor RO "Gradačački sajam" je 12 godina bio odgovoran za organizaciju i pripremu Sajma šljive. U pozdravnoj riječi prilikom otvaranja 15. Sajma šljive podsjetio prisutne na početke ove jugoslovenske privredne manifestacije "Dan šljive" koja je perasla u važan sajam koji ima međunarodni značaj.

- Retrospektiva ovog Sajma je takva, da, sjećajući se onih prvih dana prije petnaest godina kada smo u skučenom prostoru osnovne škole "Ivan Goran Kovačić" začeli ideju o Sajmu na kom je učestvovalo svega devet domaćih izlagača i ovog vremena u kom Sajam ima međunarodni značaj gdje na prostoru od oko petnaest hiljada kvadratnih metara izlaže 275 domaćih i 22 strana izlagača, ne možemo a da ne iskažemo radost i ponos. Zato smo srećni i mi koji smo u njegovoj organizaciji direktno učestvovali a i gradani Gradačca koji su ga svesrdno pomagali, ali naglašavamo da smo još uvijek nezadovoljni jer znamo da možemo i više i bolje, i da ćemo to, znanjem i radom u narednom periodu i pokazati, rekao je Nikola Perić.

Već naredne godine (1984.) istakao je kako 16. sajam šljive po mnogo čemu je bolji, bogatiji od prethodnih što potvrđuje ispravnost orientacije da se ova specijalizovana manifestacija organizuje kao izraz potrebe organizacija koje se bave proizvodnjom, preradom i prometom šljive i ostalog voća.

- Skrećem pažnju cijenjenim posjetiocima Sajma da u sadržaju Sajma po drugi put organizujemo izložbu pod nazivom: "Od sadnice do stola" na kojoj ćemo ove godine predstavati preko 50 novih proizvoda od šljive u kombinaciji sa tjestom, kanditorske proizvode i napitke. Imaćemo priliku da degustiramo i ocijenimo te nove proizvode. U cilju povećanja procenta korištenja šljive za ljudsku ishranu programirano je i naučno-stručno savjetovanje i susreti sa proizvođačima šljive. Komisija za ocjenjivanje svojstva i kvaliteta prerađevina od šljive i drugog voća imale su na ocjeni 64 uzorka proizvoda, među kojima najviše novih proizvoda. Nagrađeno je

zlatnom plaketom Sajma šljive 29 proizvoda, srebrnom 25 i bronzanom 10 proizvoda, istakao je u pozdravnoj riječi Nikola Perić na otvaranju 16. Sajma šljive u Gradačcu.

Početak 90-tih godina prošlog vijeka obilježio je rat na prostorima ex-Jugoslavije. U takvim uslovima 1991. godine uposlenici firme Gradačački sajam pokušali su organizovati 23. sajamsku manifestaciju, u želji da sa dugogodišnjim izlagačima ne prekinu njen kontinuitet. Nažalost, okolnosti su bile takve da nije obezbijeden dovoljan broj učesnika.

Nikola Perić, director of the RO "Gradačački sajam" was responsible for the organization and preparation of the Plum Fair for 12 years. In his welcoming speech at the opening of the 15th Plum Fair, he reminded the attendees of the beginnings of this Yugoslav economic manifestation "Plum Day", which has grown into an important fair of international significance.

- The retrospective of this Fair is that, remembering those first days fifteen years ago when in the cramped space of the "Ivan Goran Kovačić" elementary school, we conceived the idea of a Fair in which only nine local exhibitors participated and in this time in which the Fair has international significance where 275 domestic and 22 foreign exhibitors are exhibiting on an area of about fifteen thousand square meters, we cannot but express joy and pride. That is why we, who directly participated in its organization, and the citizens of Gradačac who wholeheartedly helped it, are also happy, but we emphasize that we are still not satisfied because we know that we can do more and better, and that we will show it with knowledge and work in the coming period , said Nikola Perić.

Already the following year (1984), he pointed out that the 16th plum fair was in many ways better, richer than the previous ones, which confirms the correctness of the orientation that this specialized event is organized as an expression of the needs of organizations dealing with the production, processing and trade of plums and other fruit.

- I would like to draw the attention of the respected Fair visitors to the fact that as part of the Fair, for the second time, we are organizing an exhibition called: "From seedling to table", where this year we will present over 50 new plum products in combination with dough, confectionery products and drinks. We will have the opportunity to taste and evaluate these new products. In order to increase the percentage of use of plums for human consumption, scientific and professional consultations and meetings with plum producers have been programmed. The commission for evaluating the properties and quality of plum and other fruit products evaluated 64 product samples, most of which were new products. 29 products were awarded with a gold plaque from the Plum Fair, 25 with silver and 10 with bronze, said Nikola Perić in his welcoming speech at the opening of the 16th Plum Fair in Gradačac.

The beginning of the 90s of the last century was marked by war in the territories of ex-Yugoslavia. In such conditions, in 1991, the employees of the Gradačački sajam company tried to organize the 23rd fair event, hoping not to break its continuity with the longtime exhibitors. Unfortunately, the circumstances were such that a sufficient number of participants was not provided.

Pavo Kelentrić, direktor Gradačačkog sajma 1991-1992. godine i dugodišnji sekretar u preduzeću koje se osim sajamskim aktivnostima bavilo i proizvodnim djelatnostima te organizacijom sportskih i kulturnih događaja o tom periodu kaže da je bio veoma težak za privređivanje.

- Zadnje dvije godine bile su veoma teške. Nismo imali praktično od čega živjeti. Radnicima smo nekako krpili plaće, bez dopirinosa. "Kućna radinost" gotovo da i nije radila, živjeli smo od sporta i iznajmljivanja dvorane. Nažalost, pred rat nismo održali sajamsku manifestaciju jer je Savjet Sajma šljive tako odlučio. I pored svih uloženih napora nije bilo izlagača iz Srbije i Hrvatske. Smatralo se da je besmisленo ulagati i organizovati jednu takvu manifestaciju na lokalnom nivou.

Danas, izražavam zadovoljstvo što je ova lijepa sajamska priča nastavljena i što će ove godine biti organizovana po 50-ti put. Da jedna takva privredna manifestacija nastala u tada malom Gradačcu doživi 50 izvedbi, malo tko je nakon svih ovih godina mogao očekivati. Zato upućujem čestitke svim profesionalno angažiranim i ali volonterima na entuzijazmu i trudu koji su uložili sve ove godine kako bi Sajam šljive u Gradačcu ostao i opstao.

Pavo Kelentrić, director of the Gradačac Fair 1991-1992 and a long-time secretary in a company that, in addition to fair activities, was also engaged in production activities and the organization of sports and cultural events, says about that period that it was very difficult to make money.

- The last two years were very difficult. We had practically nothing to live on. We somehow patched up the workers' salaries, without pension and life insurance. "Kućna radinost" almost did not work, we lived from sports and renting out the hall. Unfortunately, before the war, we did not hold a fair because the Council of the Plum Fair decided so. Despite all the efforts made, there were no exhibitors from Serbia and Croatia. It was considered pointless to invest and organize such a manifestation at the local level.

Today, I express my satisfaction that this beautiful fair story has continued and that this year it will be organized for the 50th time. After all these years, few could have expected that one such economic event created in the then small town of Gradačac would experience 50 performances. That is why I congratulate all the professionally engaged and volunteers for the enthusiasm and effort they have put in all these years to keep the Plum Fair in Gradačac alive and well.

Mehmedalija Mahmutović, izvršni direktor Gradačačkog sajam od 1996. do 2013. godine je 1991. godine postao uposlenik Sajma kao rukovodilac Radne jedinice "Sajamkomerc". Pokušavajući da organizuju 23. Sajam šljive, tak tada ostvaruje posjete onima kojima je kao volontер prethodnih četrnaest sajamskih manifestacija bio domaćin. Posjetio je mooge fabrike, kako kaže od Ajdovšćine do Đevđelije.

- Rat je već počinjao na prostrima ex-Jugoslavije. Nije obezbijeđen dovoljan broj učesnika, ali organizovano je savjetovanje u Sajmu uz pokroviteljstvo Ministarstva poljoprivrede BiH. Da li je to trebalo numerisati kao manifestaciju? Nismo je numerisali i pogriješili smo.

U ratu, godine 1994., poljoprivredni stručnjaci Gradačca i Tuzlanskog kantona, na relativno mirnijem teritoriju, u Srnicama, organizuju u terminu Sajma izložbu ratnih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ratne perhrambene industrije, uz naučno-stručno savjetovanje prisutnih stručnjaka i prezentiraju naučne radove onih koji nisu mogli biti prisutni. Da li i to numerisati kao manifestaciju? Nije numerisano i pogriješili smo!

Godina 1996.: Gospodari planete su rekli da je rat u BiH završen. Iste godine, 1996., je organizovan Sajam - sajam kontinuiteta, 23. po redu, mada smo ga mogli s razlogom tretirati kao 25, napisao je Mehmedalija Mahmutović u publikaciji objavljenoj povodom 30. jubilarnog međunarodnog sajam poljoprivrede i prehrambene industrije- Sajma šljive.

Mehmedalija Mahmutović, executive director of the Gradačac Fair from 1996 to 2013, became an employee of the Fair in 1991 as the head of the "Sajamkomerc" Work Unit. Trying to organize the 23rd Plum Fair is when he visits those whom he hosted as a volunteer for the previous fourteen fair events. He visited many factories, as he says, from Ajdovšćina to Đevđelia.

- The war had already started on the territory of ex-Yugoslavia. A sufficient number of participants was not provided, but a consultation was organized at the Fair under the auspices of the Ministry of Agriculture of BiH. Should it have been considered a manifestation? We did not consider it as such, and we made a mistake.

During the war, in 1994, agricultural experts from Gradačac and the Tuzla Canton, on a relatively peaceful territory, in Srnice, organized an exhibition of wartime agricultural products and products of the wartime food industry during the Fair, with scientific and professional advice from the experts present and presented the scientific works of those who could not be present. Should that be considered a manifestation? It was not, and we made a mistake!

Year 1996: The masters of the planet said that the war in Bosnia and Herzegovina was over. In the same year, 1996, the Fair was organized - the continuity fair, the 23rd in a row, although we could with reason treat it as the 25th, wrote Mehmedalija Mahmutović in a publication published on the occasion of the 30th jubilee International Fair of Agriculture and Food industry - Plum Fair.

Prve godine poslijeratnog sajma odlikovale su se većim entuzijazmom federalnih, kantonalnih i općinskih organa vlasti.

- Oporavljajući se od ratnih pustošenja i razvijajući strategiju bogate države Bosna i Hercegovina mora imati razvijenu poljoprivrednu ekonomiju. Ekonomski razvoj seoskih područja, zaštita porodica poljoprivrednih proizvođača, bosanskih farmera i osiguranje da oni vrijedni ljudi dobiju pošten povrat od svog rada i ulaganja, te da potrošači i dalje mogu računati na sigurnu i zdravu hranu je osnov strategije razvoja poljoprivrede u Bosni i Hercegovini. Promovirajući ove principe Gradačački sajam je obnovio i tradiciju najstarijeg sajamskog grada u Bosni i Hercegovini i od nekadašnjeg međunarodnog sajma Šljive postao sajam ukupne poljoprivrede stvarajući nove perspektive za bosanskog čovjeka. Gradačački sajam je Gradačcu i Bosni i Hercegovini dao snažan putokaz budućeg razvoja. Očuvanje poljoprivrednih površina, proizvodnja prehrabrenih namirnica, očuvanje naseljenosti seoskih područja i osnivanje poljoprivrednih radnih mesta. I sve to zajedno može naći svaki posjetilac Gradačačkog sajma za sebe i svoju dušu, istakao je **Edhem Bičakčić**, predsjednik Organizacionog odbora 24.-27. Sajma.

The first years of the post-war fair were characterized by greater enthusiasm on the part of federal, cantonal and municipal authorities.

- Recovering from the ravages of war and developing the strategy of a rich country, Bosnia and Herzegovina must have a developed agricultural economy. Economic development of rural areas, protection of the families of agricultural producers, Bosnian farmers and ensuring that those hardworking people receive a fair return from their work and investment, and that consumers can still count on safe and healthy food is the basis of the agricultural development strategy in Bosnia and Herzegovina. Promoting these principles, the Gradača Fair renewed the tradition of the oldest fair town in Bosnia and Herzegovina, and from the former international plum fair, it became a fair of total agriculture, creating new perspectives for Bosnian people. The Gradačac Fair gave Gradačac and Bosnia and Herzegovina a strong roadmap for future development. Preservation of agricultural areas, production of foodstuffs, preservation of population in rural areas and establishment of agricultural jobs. And all this together, every visitor to the Gradačac Fair can find for himself and his soul, **Edhem Bičakčić**, president of the Organizing Committee of the 24-27th Fair pointed put.

Ahmed Smajić, potpredsjednik i član Organizacionog odbora Sajma šljive (1996-2000.) je, kako kaže, imao sreću da poslije agresije na našu zemlju učestvuje u oživljavanju sajma.

- Gradačac je 1996. i 1997. godine bio najslikovitija spona dvaju entiteta i bio je zamišljen kao centar ujedinjenja naroda šire regije. Građani manjeg bh. entiteta osjetili su Gradačac kao svoj grad jer im je vršen otkup duhana, voća, povrća, mlijeka i dr. Mnogo je sajmove u našoj zemlji u oblasti proizvodnje hrane i pića. To nam ne treba. Treba nam jedan centralni, kao što je to slučaj sa susjednim i drugim državama. Lično, podržavam Sajam u Gradačcu kao centralni sajam poljoprivrede i prerađivačke industrije, rekao je prof.dr. Ahmed Smajić.

Ahmed Smajić, vice-president and member of the Organizing Committee of the Plum Fair (1996-2000), was, as he says, lucky to take part in the revival of the fair after the aggression against our country.

- In 1996 and 1997, Gradačac was the most picturesque link between the two entities and was conceived as a center of unification of the people of the wider region. The citizens of the smaller BiH entity felt Gradačac as their own city because they bought tobacco, fruit, vegetables, milk, etc. There are many fairs in our country in the field of food and beverage production. We don't need that. We need a central one, as is the case with neighboring and other countries. Personally, I support the Fair in Gradačac as the central fair of agriculture and processing industry, said Prof. dr. Ahmed Smajić.

Obraćajući se prisutnima na ceremoniji otvaranja jubilarnog 30. gradačačkog sajma, Visoki predstavnik za BiH **Pedi Ešdaun** zapitao se kako uspjeti ekonomski izgraditi zemlju.

- Mi ćemo je igraditi putem malog i srednjeg poduzetništva i rad je naša snaga. Prava inicijalna snaga je poljoprivreda. To je ogroman potencijal koji nije iskorušen do kraja i da BiH ima šansu jer svijet vapi za zdravom hranom. A naša hrana je čista i zdrava, naglasio je Visoki predstavnik za BiH i dodao da putem poljoprivredne proizvodnje možemo stići u svaki kutak zemlje i poticati zapošljavanje. Da bi se to uspjelo neophodno je otklanjati sve prepreke u poljoprivredi i izgraditi sistem registracije naših proizvoda za izlazak u svijet. I zato je ovaj sajam potreban, rekao je na kraju svog obraćanja ambasador Pedi Ešdaun 2003. godine.

Addressing those present at the opening ceremony of the jubilee 30th Gradačac fair, the High Representative for Bosnia and Herzegovina, **Paddy Ashdown**, asked himself how to succeed in economically building the country.

- We will build it through small and medium-sized enterprises, and work is our strength. The real initial force is agriculture. It is a huge potential that has not been used to the end and that Bosnia and Herzegovina has a chance because the world is crying out for healthy food. And our food is clean and healthy, emphasized the High Representative for BiH and added that through agricultural production we can reach every corner of the country and encourage employment. In order to succeed, it is necessary to remove all obstacles in agriculture and to build a system of registration of our products for release to the world. And that's why this fair is needed, Ambassador Paddy Ashdown said at the end of his address in 2003.

Ambasador Velike Britanije u BiH, njegova ekspedicija **Jan Klif** u povodu održavanja 30. jubilarnog Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajma šljive posjetio je Gradačac i obišao izložbene prostore. Istakao je kako trgovачki odjel Ambasade kataloški predstavlja 14 firmi iz Velike Britanije koje dolaze iz sektora poljoprivrede.

- Poljoprivreda u BiH je jedan od najboljih sektora u kojem možemo poboljšati trgovinu između naših zemalja. Zato je Sajam šljive u Gradačcu bitna prilika, naglasio je ambasador Klif.

The Ambassador of Great Britain to BiH, His Excellency **Jan Cliff**, on the occasion of the 30th anniversary International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair, visited Gradačac and toured the exhibition spaces. He pointed out that the trade department of the Embassy catalogs 14 companies from Great Britain that come from the agricultural sector.

- Agriculture in BiH is one of the best sectors in which we can improve trade between our countries. That is why the Plum Fair in Gradačac is an important opportunity, emphasized Ambassador Cliff.

Amarički ambasador u BiH, njegova ekspedicija **Patrik Mun** je 2011. godine na otvaranju 38. "Sajma šljive" naglasio kako uspjeh ovog sajma podcrtava daje poljoprivreda među najvažnijim sektorima bh. ekonomije.

- Visokokvalitetni poljoprivredni proizvodi BiH daju konkurentnu prednost što se tiče izvoza u region i šire, te učešća na tržištu BiH. Poljoprivreda je važna ne samo kao izvor hrane, nego kao i pokretač ekonomije, kao sektor koji nudi posao i kao izvor nacionalnog ponosa. Naša FARMA projekat pomaže poljoprivrednicima i proizvođačima da poboljšaju kvalitet svojih proizvoda, povežu u lance vrijednosti, plasiraju proizvode na tržiste i izvoze na druga tržišta, naglasio je ambasador Patrik Mun.

At the opening of the 38th "Plum Fair" in 2011, the American Ambassador to Bosnia and Herzegovina, His Excellency **Patrick Moon**, emphasized that the success of this fair underlines that agriculture is one of the most important sectors of the BiH economy.

- High-quality agricultural products of BiH give a competitive advantage in terms of export to the region and beyond, and participation in the BiH

market .Agriculture is important not only as a source of food, but also as a driver of the economy, as a sector that offers jobs and as a source of national pride. Naša FARMA project helps farmers and producers to improve the quality of their products, connect them in value chains, place products on the market and export them to other markets, emphasized Ambassador Patrick Moon.

Podršku ovom sajmu dao je i visoki predstavnik za BiH **Valentin Incko**.

- Nisam znao da jedna voćka poput šljive može okupiti i zaposliti veliki broj ljudi, zato Sajam šljive između ostalog pokazuje da je ova zemlja bez preanca kada su u pitanju prirodni resursi. Poljoprivredni sektor u BiH ima ogroman dugoročni ekonomski potencijal. Taj potencijal još uvijek nije u potpunosti realiziran zbog toga što nadležne vlasti sporo rade na uspostavljanju sistema certificiranja poljoprivrednih proizvoda, ali je u ovoj oblasti ipak postignut napredak i mi se nadamo da se u skoroj budućnosti taj proces može odvijati još i brže, rekao je Valentin Incko na otvaranju jubilarnog 30. međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajma šljive održanog 2003. godine.

Visoki predstavnik za BiH je dodao da visokokvalitetno voće i voćni proizvodi iz BiH mogu pronaći profitabilno mjesto na evropskom tržištu i na drugim tržištima širom svijeta.

- U BiH su vrijedni ljudi, zapamtite to vrijedni ljudi. Radnici i upravitelji zadruga i farmi u cijeloj BiH zavrnnuli su rukave kako bi postigli najviše standarde, a na sajmu u Gradačcu vidimo da su na tržište plasirali odlične proizvode, poručio je Valentin Incko. Te godine u industrijskoj zoni su otvorene dvije fabrike, Mljekara Zott SEE i Mlin "Nezić»

The high representative for Bosnia and Herzegovina, **Valentin Inzko**, also supported this fair.

- I didn't know that one fruit tree like a plum can gather and employ a large number of people, that is why the Plum Fair shows, among other things, that this country is unparalleled when it comes to natural resources. The agricultural sector in Bosnia and Herzegovina has a huge long-term

economic potential. This potential has not yet been fully realized due to the fact that the competent authorities are working slowly on establishing a system of certification of agricultural products, but progress has been made in this area and we hope that in the near future this process can take place even faster, said Valentin Inzko at the opening of the jubilee 30th International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair held in 2003.

The High Representative for BiH added that high-quality fruit and fruit products from BiH can find a profitable place on the European market and on other markets around the world.

-There are hardworking people in Bosnia and Herzegovina, remember that hardworking people. Workers and managers of cooperatives and farms throughout Bosnia and Herzegovina rolled up their sleeves to achieve the highest standards, and at the fair in Gradačac we can see that they put excellent products on the market, said Valentin Inzko. That year, two factories were opened in the industrial zone, Mljetara Zott SEE and Mlin "Nezić".

Na otvaranju 43. sajma u Gradačcu obratio se i **Stjepan Mesić**, bivši predsjednik Republike Hrvatske, koji je rekao kako su organizatori shvatili značenje sajmovanja i prilagodili se tržištu.

- Nije dovoljno samo proizvesti kvalitetan proizvod. Treba ga ispravno preraditi, koristeći kvalitetnu tehnologiju, a ovaj sajam je pokrio sve te tačke. Ovdje možete ne samo vidjeti najnoviju tehnologiju nego je možete nabaviti; možete vidjeti najbolji

proizvod, ali ga možete i nabaviti. Upravo to je poziv tržištu da se orijentira prema ovom sajmu koji već 43. godine egzistira, a mnogi sajmovi prestali su funkcionirati samo zato jer nisu znali šta tržište traži", završio je Mesić.

At the opening of the 43rd fair in Gradačac, **Stjepan Mesić**, the former president of the Republic of Croatia, spoke and said that the organizers understood the meaning of the fair and adapted to the market.

- It is not enough just to produce a quality product. It needs to be processed correctly, using quality technology, and this fair covered all those points. Here you can not only see the latest technology but you can get it; you can see the best product, but you can also get it. This is exactly the call to the market to orient itself towards this fair, which has been in existence for 43 years, and many fairs have stopped functioning simply because they did not know what the market was looking for", concluded Mesić.

Da je sajam ispunio očekivanja potvrđuju i riječi nj.e. **Roem Kono**, ambasadora Indonezije u Bosni i Hercegovini.

- Za Indoneziju, sajam poljoprivrednih proizvoda i prehrambene industrije je pouzdan program za ekonomsku saradnju dvije zemlje u budućnosti. Nadamo se da će građani Gradačca i BiH upoznati se na ovom sajmu sa potencijalom indonezijskih proizvoda, poput začina, i da mogu započeti direktnu trgovinsku saradnju sa indonezijskim partnerima, rekao je ambasador Kono prilikom posjete gradačačkom sajmu 2021. godine.

That the fair met expectations is also confirmed by the words of His Excellency **Roem Kono**, Ambassador of Indonesia in Bosnia and Herzegovina.

- For Indonesia, the fair of agricultural products and food industry is a reliable program for economic cooperation between the two countries in the future. We hope that the citizens of Gradačac and BiH will learn about the potential of Indonesian products, such as spices, at this fair, and that they can start direct trade cooperation with Indonesian partners, said Ambassador Kono during his visit to the Gradačac fair in 2021.

U Gradačcu je 2016. godine na svečan način obilježeno 15 godina partnerstva ove bh. općine i njemačkog grada **Düren-a**. Tim povodom u višednevnoj posjeti gradu "Zmaja od Bosne" boravila je delegacija grada Düren-a koju je predvodio gradonačelnik Paul Larue.

- Ovo partnerstvo za grad Düren veoma je važno, a od početka je akcenat na odnosima ljudi. Još od prihvata izbjeglica, razmjene učenika, mladih ljudi koji su obavili praksu u Gradačcu i Düren-u. Puno je polja na kojem smo uspjeli, ali nedostaje bolja saradnja na ekonomskom planu i razvoju poljoprivrede. Jedan od razloga za to je zastoj na putu BiH ka Evropskoj uniji i nadam se da će taj put ubrzati i unaprijediti ove odnose između dva grada ali i dvije države, rekao je gradonačelnik Düren-a.

Zvanična delegacija je nakon obilaska izložbenih tandova na 43. međunarodnom sajmu poljoprivrede i porehrambene industrie - Sajmu šljive bila veoma zadovoljna kvalitetom i ukusom izloženih proizvoda.

In 2016, 15 years of partnership between this BiH municipality and the German city of **Düren** were solemnly celebrated in Gradačac. On this occasion, a delegation from the city of Düren, led by Mayor Paul Larue, was on a multi-day visit to the city "Zmaj od Bosne".

- This partnership is very important for the city of Düren, and from the beginning the emphasis has been on people's relations, ever since the acceptance of refugees, the exchange of students, young people who did internships in Gradačac and Düren. There are many fields where we have succeeded, but there is a lack of better cooperation on the economic front and the development of agriculture. One of the reasons for this is the stagnation on BiH's path to the European Union, and I hope that this path will speed up and improve these relations between the two cities and the two countries, said the mayor of Düren.

After visiting the exhibition stands at the 43rd International Fair of Agriculture and Food Industry - the Plum Fair, the official delegation was very satisfied with the quality and taste of the exhibited products.

Republika **Hrvatska** s kojom susjedna BIH ima najveću trgovinsku razmjenu bila je zamlja partner na 36. gradačačkom sajmu kada su obilježena dva jubileja, 40 godina postojanja Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajma šljive 50 godina postojanja Tehnološkog fakulteta u Tuzli.

- Upućeni smo jedni na druge i vjerujem da će ta zajednička suradnja jednog dana biti ključ oporavka cijele regije. Unapredjenje naše suradnje, a naručito u kontekstu približavanja euroatlanskim integracijama je od obostranog interesa. Jedini način napredovanja i jačanja mesta i uloge bilo koje zemlje smije i može biti kvaliteta proizvoda, bolja ponuda i kompetitivnost... Vjerujem da će ta zajednička suradnja jednog dana biti i ključ oporavka naće regije, tada ćemo na zdravim osnovama graditi u budućnosti naše međusobne odnose i odnose sa europskim državama, kazao je Srećko Selanec, državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja RH.

The Republic of **Croatia**, with which neighboring Bosnia and Herzegovina has the largest trade exchange, was the country's partner at the 36th Gradačac Fair when two jubilees were marked, 40 years of the International Agriculture and Food Industry Fair - Plum Fair and 50 years of the Faculty of Technology in Tuzla.

- We are guided by each other and I believe that this joint cooperation will one day be the key to the recovery of the entire region. Improving our cooperation, especially in the context of approaching Euro-Atlantic integration, is of mutual interest. The only way to advance and strengthen the place and role of any country should and can be the quality of products, better offer and competitiveness... I believe that this joint cooperation will one day be the key to the recovery of the entire region, then we will build on sound foundations in the future our mutual relations and the relations with European countries, said Srećko Selanec, State Secretary in the Ministry of Agriculture, Fisheries and Rural Development of the Republic of Croatia.

Hrvatska kompanija "**Petrokemija**" Kutina je na 45. gradačačkom sajmu 2018. godine proslavila 50 godina postojanja.

- Dolazeći u ovaj lijepi kraj sve te godine postali smo više od poslovnih partnera, postali smo prijatelji, ljudi poznaju našu tvrtku i njeno osoblje ne samo na sajamskom prostoru, nego i po gradu i širom BiH. Neprocijenjivo je sretati ljude na čijim se licima vidi iskreno veselje što je Petrokemija i opet tu. Postalo je to mnogo više od samog marketinga, poprimilo je obilježja tradicije, druženja, razgovora i kroz sve to dodatno ojačavanje brenda naših vrhunskih proizvoda, savjeta za njihovu primjenu. Na kraju krajeva, kada krećemo prema Gradačcu nemamo osjećaj da idemo u goste, nego na neki način kao da se vraćamo kući nakon dužeg puta, poručili su iz Petrokemije.

The Croatian company "**Petrokemija**" Kutina celebrated its 50th anniversary at the 45th Gradačac Fair in 2018.

- Coming to this beautiful region all those years, we became more than business partners, we became friends, people know our company and its staff not only at the fairgrounds, but also around the city and throughout BiH. It is priceless to meet people whose faces show sincere joy that Petrokemija is here again. It has become much more than just marketing, it has taken on the characteristics of tradition, socializing, conversation and through all this additional strengthening of the brand of our top products, tips for their application. At the end of the day, when we head towards Gradačac, we don't feel like we are visiting, but in a way it is like we are returning home after a long journey, Petrokemija officials said.

Tajib Joldić, direktor "Voćni radsadnik" d.o.o. Srebrenik i predsjednik Grupacije rasadničara TK je povodom 40. Međunarodnog sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive (2013.) između ostalog napisao:

- Ovaj sajam je od svog samog početka bio dobra prilika da se na jednom mjestu okupe svi resursi značajni za razvoj agrara počev od proizvodnih, naučno-stručnih pa do prometnih i finansijskih organizacija i ustanova koje su nezaobilazna karika u razvoju i unapređenju savremene poljoprivredne proizvodnje. "Voćni rasadnik" d.o.o Srebrenik je tradicionalno učesnik i izlagač na ovom Sajmu i on je za nas značio uvijek puno više od obične sajamske manifestacije. Ova emotivna veza između "Voćnog rasadnika" Srebrenik i Sajma šljive u Gradačcu datira još iz sedamdesetih godina prošlog vijeka kada smo i jedan i drugi bilježili svoje nastajanje i početak rada. Tako smo na neki način rasli i razvijali se zajedno i bilježili i pamtili i dobra i ona manje dobra vremena. Međutim najvažnije je da smo nakon 40 godina zajedno opstali i da sa puno entuzijazma gledamo u bolje sutra, poručio je Taib Joldić.

Tajib Joldić, director of "**Voćni rasadnik**" doo Srebrenik and president of the Nursery Group TK, on the occasion of the 40th International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair (2013) wrote, among other things:

- From its very beginning, this fair was a good opportunity to gather in one place all the resources important for agricultural development, starting from production, scientific and professional to transport and financial organizations and institutions that are an indispensable link in the development and improvement of modern agricultural production. "Voćni rasadnik" doo Srebrenik is traditionally a participant and exhibitor at this Fair, and it has always meant much more to us than a simple fair event. This emotional connection between the "Voćni rasadnik" Srebrenik and the Plum Fair in Gradačac dates back to the seventies of the last century, when we both recorded their creation and the beginning of their work. So in a way we grew and developed together and recorded and remembered both the good and the not so good times. However, the most important thing is that after 40 years we survived together and that we look with great enthusiasm to a better tomorrow, said Tajib Joldić.

Za **Sarajevsku Pivaru** Sajam u Gradačcu nije važan isključivo za promociju, koju nerijetko karakteriše socijalni i ekonomski značaj, već je važan i u partnerskom odnosu u spolu znanja i iskustva.

- Sajam u Gradačcu je u svakoj narednoj godini održavanja napredovao, prepoznatljiv je u regiji od strane poduzetnika, i ukazuje da i Bosna i Hercegovina sa ovim sajmom ima šta da pokaže, poručili su iz Sarajevske Pivare koja je s ponosom bila partner 40. jubilarnog sajma u Gradačcu 2013. godine.

For **Sarajevska Pivara**, the Fair in Gradačac is not only important for promotion, which is often characterized by social and economic significance, but is also important in the partnership relationship in the combination of knowledge and experience.

- The fair in Gradačac has progressed in each subsequent year of its holding, it is recognized in the region by entrepreneurs, and it shows that Bosnia and Herzegovina also has something to show with this fair, said the Sarajevska Pivara officials, which was proudly a partner of the 40th jubilee fair in Gradačac in 2013.

- Svi sajmovi u BiH, posebno gradačački, doprinose razvoju bh. privrede u cjelini. Ovdje imamo priliku razmjenjivati iskustva, sticati poznanstva, razmjenjivati kontakte, ali i sklanjanje određenih poslova. Ovdje, također imamo priliku vidjeti i što nam radi konkurenčija, što je izuzetno bitno za nas kako bi unaprijedili svoje usluge i postali još bolji na tržištu, rekao je **Nedžad Bistrić, Remelin d.o.o.** Gradačac

- All fairs in BiH, especially the ones in Gradačac, contribute to the development of the BiH economy as a whole. Here we have the opportunity to exchange experiences, make acquaintances, exchange contacts, but also make certain deals. Here, we also have the opportunity to see what our competition is doing, which is extremely important for us in order to improve our services and become even better on the market, said **Nedžad Bistrić, Remelin d.o.o.** Gradačac.

I firma **Novoprom** iz Modriče koja se bavi prodajom repromaterijala za poljoprivredu i proizvodnju hemijskih proizvoda je dugi niz godina prisutna na Sajmu šljive u Gradačcu.

- Ostvarili smo mnoge poslovne kontakte i saradnje. Dogovorili smo nekoliko poslova oko miješanih đubriva. Do sad ljudi nisu bili upoznati s tim, a riječ je o novom brendu s kombinacijama đubriva. Nije toliki problem plasirati našu robu jer je ovo kraj koji se bavi poljoprivredom, ljudi su voljni probati nova đubriva i u suštini su svi do sad bili zadovoljni našim đubrivotom, rekao je Aleksandar Stefanović, predstavnik firme "Novoprom" na sajmu u Gradačcu 2017. godine.

The company **Novoprom** from Modriča, which deals in the sale of raw materials for agriculture and the production of chemical products, has been present at the Plum Fair in Gradačac for many years.

- We have made many business contacts and collaborations. We have made several deals on mixed fertilizers. Until now, people were not familiar with it, and it is a new brand with combinations of fertilizers. It is not such a problem to market our goods because this is an agricultural area, people are willing to try new fertilizers and basically everyone has been satisfied with our fertilizers so far, said Aleksandar Stefanović, representative of the company "Novoprom" at the fair in Gradačac in 2017.

Na Sajmu u Gradačcu se 2013. godine predstavila se i **paraćinska Fabrika stakla iz Srbije**. Iz fabrike ističu kako su zadovoljni sajmom, te da su obavili dosta poslovnih razgovora i dogovorili potencijalnu saradnju.

- Nismo znali šta možemo da očekujemo, ali smo se ugodno iznenadili. Posjećenost sajma je velika, a zatekli smo kako naše trenutne klijente, tako i one koji nam mogu biti potencijalni. Također, ostvarili smo kontakte i sa bivšim klijentima sa kojima ćemo obnoviti saradnju do kraja ove godine, rekla je šefica marketinga Ana Mataruga.

At the Fair in Gradačac in 2013, the **Paračin Glass Factory from Serbia** presented itself. The factory points out that they are satisfied with the fair and that they have had a lot of business talks and agreed on potential cooperation.

- We did not know what to expect, but we were pleasantly surprised. The attendance at the fair is high, and we found both our current clients and those who can be our potential clients. We also made contacts with former clients with whom we will renew cooperation by the end of this year, said the head of marketing Ana Mataruga.

Pivara Tuzla, kao jedan od stalnih izlagača i sponzora gradačackog sajma godinama je imao ekskluzivnu promociju i plasiranje proizvoda i novih brendova.

- Sajam u Gradačcu za Pivaru Tuzla znači mnogo. Postali smo prepoznatljivi dio jedne lijepе priče i velike porodice koja se u dane Sajma okuplja u Gradačcu. Raduje nas činjenica da je Sajam u Gradačcu dugi niz godina bio i ostao jedno od važnih mjeseta susretanja, prezentovanja novih proizvodnih programa i druženja sa Gradačanima i našim vjernim kupcima. Sajam je uvek bio mjesto za produbljivanje odnosa sa našim vjernim potrošačima koji znaju šta je prirodan okus i kvalitet. A upravo je kvalitet naših prozvoda potvrđivan i na gradačackom sajmu brojnim medaljama i priznjima. Organizatorima želimo čestitati na dosadašnjem trudu i naporima da očuvaju tradiciju i iz godine u godinu jačaju ovu sajamsku manifestaciju. Čestitamo i građanima Gradačca koji dušom žive za Sajam i svake godine pokazuju koliko su dobri i vrijedni domaćini. Nikada nismo došli na Sajam a da nismo uspješno završili posao na obostrano zadovoljstvo, kako nas u Pivari Tuzla tako i organizatora Gradačackog sajma, te građana Gradačca i brojnih posjetilaca iz svih krajeva BiH pa i šire. Zbog velike posjete i podrške koju nam pružaju naši vjerni potrošači ovaj sajam je posebno zanimljiv i nama izuzetno drag, rekla je Zlata Smajić, koordinator marketinga "Pivara Tuzla" d.d. Tuzla povodom obilježavanja 45-te godišnjice postojanja Sajma šljive.

Pivara Tuzla, as one of the permanent exhibitors and sponsors of the Gradačac fair, has had exclusive promotion and marketing of products and new brands for years.

- The fair in Gradačac means a lot to Pivara Tuzla. We have become a recognizable part of a beautiful story and a large family that gathers in Gradačac on the days of the Fair. We are pleased with the fact that the Fair in Gradačac has been and remains one of the important places for meeting, presenting new production programs and socializing with the citizens of Gradačac and our loyal

customers for many years. The fair has always been a place to deepen relations with our loyal consumers who know what natural taste and quality are. And the quality of our products was confirmed at the Gradačac fair with numerous medals and awards. We would like to congratulate the organizers for their efforts so far to preserve the tradition and strengthen this fair event year after year. We also congratulate the citizens of Gradačac who live for the Fair and show every year how good and worthy hosts they are. We have never come to the Fair without successfully completing the work to the mutual satisfaction of both us at the Pivara Tuzla and the organizers of the Gradačac Fair, as well as the citizens of Gradačac and numerous visitors from all over BiH and beyond. Due to the large number of visits and support provided by our loyal consumers, this fair is particularly interesting and extremely dear to us, said Zlata Smajić, marketing coordinator of "Pivara Tuzla" dd Tuzla on the occasion of marking the 45th anniversary of the existence of the Plum Fair.

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u kontinuitetu je u prethodnim godinama učestvovalo na Sajmu šljive u Gradačcu, te će i ove godine učestvovati na jubilarnoj 50. manifestaciji ove 2023. godine.

- Uloga Gradačkog sajma šljive u promociji privrede, a posebno u oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije, svakako je neosporna. To smo u Ministarstvu privrede KS prepoznali te smo, kako bi svi proizvođači i preradivači imali mogućnost učešća na ovom jubilarnom sajmu već raspisali javni poziv putem kojeg ćemo odabrati poljoprivredne proizvođače i preradivače poljoprivrednih proizvoda kojima će se sufinansirati učešće na sajmu. Na njemu učesnici imaju priliku doći do novih saznanja, upoznati proizvođače iz drugih kantona i uspostaviti saradnju, ali i ponuditi te

plasirati svoje poljoprivredne proizvode, poručio je ministar privrede Kantona Sarajevo Zlatko Mijatović, izrazivši zadovoljstvo što je Ministarstvo kojim rukovodi dio ove pozitivne priče.

The Ministry of Economy of Sarajevo Canton has continuously participated in the Plum Fair in Gradačac in previous years, and will participate in the 50th jubilee event in 2023.

- The role of the Gradačac Plum Fair in the promotion of the economy, especially in the field of agriculture and the food industry, is certainly indisputable. We have recognized this in the Ministry of Economy of the KS and, in order for all producers and processors to have the opportunity to participate in this jubilee fair, we have already issued a public invitation through which we will select agricultural producers and processors of agricultural products who will be co-financed for participation in the fair. At it, participants have the opportunity to gain new knowledge, meet producers from other cantons and establish cooperation, but also offer and market their agricultural products, said the Minister of Economy of Sarajevo Canton Zlatko Mijatović, expressing his satisfaction that the Ministry he manages is part of this positive story.

- Gradačački sajam je spoj dugogodišnje tradicije i iskustva, mjesto i prilika za promociju novih proizvoda i tehnologija i mjesto gdje se susreću proizvođači i kupci. Sajam je prilika za stvaranje novih poslovnih povezivanja s kupcima i proizvođačima iz zemalja iz regiona, kao i mogućnost da poljoprivreda a i sami poljoprivredni proizvođači izdignu na nešto viši nivo kroz razne sajamske manifestacije i edukacije, rekao je Edvin Taletović, "**PMG-VIP**" Poljoprivredna zadruga Gradačac.

Gradačac fair is a combination of long-standing tradition and experience, a place and opportunity for the promotion of new products and technologies, and a place where producers and buyers meet. The fair is an opportunity to create new business connections with buyers and producers from the countries of the region, as well as the opportunity to raise agriculture and the agricultural producers themselves to a slightly higher level through various fair events and education, said Edvin Taletović, "**PMG-VIP**" Agricultural cooperative Gradačac.

50

jubilarni

1969 - 2023

Izlagaci - Exhibitors

AGEL PACK PRO doo

Adresa: Industrijska zona bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 507 016

AGROKALEM

Adresa: Murati bb, Srebrenik, BiH

Tel: +387 61163 900

Kontakt osoba: Mehuljić Jusuf

AGROKLUB d.o.o.

Adresa: Sv.L.B.Mandića 157, 31000 Osijek, Hrvatska

Tel: +385 99 515 08 35

Email: mario@agroklub.com

Direktor: Mario Relatić

Djelatnost: Internet portali

AGROLIFE d.o.o.

Adresa: Mionica bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 61235 576

Email: info@agrolife.ba

Kontakt osoba: Emir Hećimović

Djelatnost: proizvodnja komposta za uzgoj šampinjona

AGRO KUKURUZOVIĆ d.o.o.

Adresa: Kerep bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 61672 209

Email: nedimkuki@hotmail.com

Direktor: Nedim Kukuruzović

Djelatnost: trgovina

AGRO - NIKA FARM

Adresa: Johova bara bb, Modriča, BiH

Tel: +387 66 980 008

Email: info@agro-nikafarm.com

Djelatnost: uzgoj životinja koje proizvode mlijeko
i prerađevina mlijeka

AKTIV ŽENA KOČIĆEVO
Adresa: Kočićevo, Gradiška
Tel: +387 65 814 635
Predsjednica: Željka Despotović

ARONIJA OKANOVIĆ TUZLA
Tel: +387 62 004 929

ARTEMIS PLASTIK DAMLAMA SULAMA SISTEMLERI
Adresa: Buca-Izmir-Turkiye
Tel: +90 232 227 48 10
Email: artemisplastiktr@gmail.com

AUTO CENTAR ITALY
Adresa: Safeta Zajke 175, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 712 000
Email: info@aci.ba
Direktor: Mirsad Hamzić
Djelatnost: trgovina ostalim motornim vozilima

BANJA ILIDŽA centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko liječenje
Adresa: Hazna bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 852 300; 368 600
Email: banja.ilidza@bih.net.ba
Kontakt osoba: Selimović Nurija

BH TELECOM d.d. Sarajevo
Adresa: Franca Lehara 7, 71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 255 140 / 255 150
Fax: +387 33 221111
Djelatnost: pružanje telekomunikacijskih usluga
u oblasti fiksne i mobilne telefonije
i prijenosa podataka

BILJE MED KURTOVIĆ
Adresa: Travnik
Tel: +387 61 627 124
Kontakt osoba: Halil Kurtović

BIMAL d.d.

Adresa: Bijeljinska br.9, Brčko, BiH
Tel: +387 49 514 080
Fax: +387 49 220 585

BIRAT o.d.

Adresa: Abdurahmana Sirije 88, Sarajevo, BiH
Tel: +387 61 208 084
Email: rahman_babic@hotmail.com
Kontakt osoba: Rahman Babić

BIRO COMMERCE d.o.o.

Adresa: Bosanska bb, Odzak, BiH
Tel: +387 31 763 393, 761 225
Email: komercijala@birocommerce.com
Direktor: Goran Mastela
Djelatnost: trgovina na veliko ost. ured. mašinama i opremom

BOMS - EXPO

Adresa: Stjepan polje bb, Gračanica, BiH
Tel: +387 35 783 040
Email: info@bomsexpo.com
Direktor: Nedžad Nuhanović
Djelatnost: opremanje i organizacija sajamskih manifestacija

BORPLASTIKA EKO

Adresa: Aleja Alije Izetbegovića 31, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 279 122
Email: office@borplastikaeko.ba

BOSNAPLOD d.o.o.

Adresa: Semberška bb, Brčko, BiH
Tel: +387 49 580 920
Fax: +387 49 580 921

BRIŽ d.o.o.

Adresa: Petra Kočića br.9, Brčko, BiH
Tel: +387 49 232 951
Fax: +387 49 213 905

BULIĆ LJEKOBILJE

Adresa: Sokolački put 223, Bihać, BiH

Tel: +387 61 849 523

Kontakt osoba: Semir Bulić

CENTAR ZA AKTIVNO STARENJE GRADAČAC

Adresa: Siniše Mlinarevića 5, Gradačac, BiH

Tel: +387 62 618 598

Email: ramiza.muftic@gmail.com

Kontakt osoba: Ramiza Muftić

CLK INTERPROMET

Tel: +387 61 843 890

Kontakt osoba: Kakeš Almir

DIVISION AGRO doo

Adresa: Viteška 48, sarajevo, BiH

Tel: +387 62 237 702

Email: info@divisionagro.ba

Kontakt osoba: Merima Sadiković-Grahić

DIONIS LJUBNIČA doo

Adresa: Bulevar mira 16, Brčko, BiH

Tel: +387 49 490 144

DOGAL Kimyevi Maddeler ve Zirai İlaçlar San. ve Tizh.

Adresa: Toplaronu Sokak No:16, Anadolu Hisan-Istanbul, Turkey

Tel: +90 (216) 308 6587

Email: info@dogaltrm.com

EKONOMSKI FAKULTET TUZLA

Adresa: Urfeta Vejzagića 8, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 320 820

Email: ef@untz.ba

EKO ŽIVOT

Adresa: Industrijska zona, Bukinje bb, Tuzla BiH
Tel: +387 35 368 800
Email: info@ekozivot.ba
Direktor: Jasmin Osmanović

ETNO AVLJA MUJKIĆ

Tel: +387 61887 974

EUROHERC OSIGURANJE

Adresa: Mije Keroševića Guje bb, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 320 400
Djelatnost: osiguranje

EUROPLAKAT BH

Adresa: Mehmeda Spahe 26b, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 252 400
Email: office@europakatbh.ba

FANA d.o.o.

Adresa: Babunovići, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61898 682
Kontakt osoba: Alen Džafić

FASADER d.o.o.

Adresa: Lukavica Rijeka bb, Doboj Istok, BiH
Tel: +387 62 432 418

FENA

Adresa: Ćemaluša 1, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 226 491
Email: fena@fena.gov.ba
Direktor: Elmir Huremović

FINRA

Adresa: Mitra Trifunovića Uče 9, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 310 390
Email: studentskasluzba@finra.ba

FRUIT PROM d.o.o.

Adresa: Zmaja os Bosne 55, Čelić, BiH

Tel: +387 62 201 007

Email: info@fruitprom.com

Kontakt osoba: Armin Terzić

Djelatnost: proizvodnju sadnog materijala jagodastog voća

GEBI doo

Adresa: Vukosavačka 4, Brčko, BiH

Tel: +387 65 475 797

GOLDEN TOURS

Adresa: Marsala Tita 2a-2b (Avaz - Robot centar), Tuzla, BiH

Tel: +387 35 249 220

Email: goldentuzla@gmail.com

Djelatnost: putnička agencija

GRAČANKA ZZ

Adresa: Alije Izetbegovića 17, Gračanica, BiH

Tel: +387 35 703 970

Email: amela.s@gracanka.ba

Kontakt osoba: Amela Salihbašić

Djelatnost: poljoprivreda

GRAD GRADAČAC

Adresa: H.K.Gradaščevića 54, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 369 750

Email: opc.grad@bih.net.ba

Gradonačelnik: Edis Dervišagić

Djelatnost: organ uprave

GRAD SREBRENIK

Adresa: Varoških polja bb, Srebrenik, BiH

Tel: + 387 35 369 162

Email: opc.sreb@bih.net.ba

Gradonačelnik: Adnan Bjelić

Djelatnost: organ uprave

GRIN d.o.o.

Adresa: Patriotske lige bb, Gračanica, BiH

Tel: +387 35 705 244

Email: info@grin.ba

GRUPACIJA GLJIVARA TK

GRUPACIJA PČELARA TK

GUVERNER TURIST

Adresa: Maršala Tita do br.34, Tuzla BiH
Tel: +387 35 247 410
Email: guvernerturist@bih.net.ba
Djelatnost: turistička agencija

HAPPY dizajnerska djelatnost

Adresa: Patriotske lige bb, Zenica, BiH
Tel: +387 61 794 858
Email: krintoys@gmail.com
Kontakt osoba: Zijada Suljić
Djelatnost: dizajn i proizvodnja drvenih igračaka

HERCEGOVINA BILJE

Tel: +387 62 838 601

HUSKIĆ SEAD

Adresa: Gradačac
Tel: +387 61 410 702

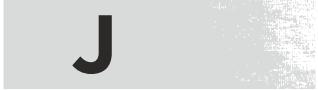

INOVATOR ABDULAH SMAJLOVIĆ

Adresa: Tuzlanskog odreda 48, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 150 951
Djelatnost: sušare, pečenjare

IN TOUR

Adresa: Franjevačka 22, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 278 557
Email: intour@bih.net.ba
Djelatnost: turistička agencija

JP NACIONALNI PARK UNA

Adresa: Bosanska 17d, Bihać, BiH
Tel: +387 37 221 528
Email: info@npuna.ba
Kontakt osoba: Amarildo Mulić

JUKAN EKO hrana

Tel: +387 62 313 666
Email: jukan@bih.net.ba
Kontakt osoba: Ajla Jukan Memić

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

Adresa: Trg slobode bb, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 550
Email: komora@kpktz.ba
Kontakt osoba: Dino Kalesić

KOMPAS

Adresa: ZAVNOBiH-a 13, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 252 144
Djelatnost: turistička agencija

KUMULUS

Adresa: 211. Oslobodilačke brigade, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 738 032
Kontakt osoba: Mujo Smajlović

LACTALIS BH d.o.o.

Adresa: 25. Novembar br.5, Gradačac, BiH
Tel: +387 33 564 550
Fax: +387 33 564 590
Email: info@ba.lactalis.com
Kontakt osoba: Emir Zeba
Djelatnost: proizvodnja i trgovina mlijeka i mlječnih proizvoda

LEDPROM

Adresa: 1. Mart bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 61 295 033
Email: info@ledprom.com.ba
Kontakt osoba: Nedžad Mujkanović
Djelatnost: agencija za promociju

LOVIĆ & CO

Adresa: Donji Bistarac bb, Lukavc BiH
Tel: +387 35 541 110
Email: info@lovic.ba

LJEKOVITO BILJE ORHIDEJA

Adresa: Bihać
Tel: +387 66 392 987
Email: orhideja_bilje@live.com
Direktor: Fahir Alibabić

LJUBAVNA PRIČA

Adresa: Mije Keroševića Guje 20, Tuzla, BiH
Tel: +387 63 665 273
Email: info@ljubavnapraca.ba

MAJEVICA d.o.o

Adresa: Babunovići, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 734 113
Kontakt osoba: Nihad Ibrić

MAOČANKA COMMERCE d.o.o.

Adresa: Maoča bb, Brčko, BiH
Tel: +387 49 520 780
Fax: +387 49 520 781

MARANGOZOGLU SEZLINGER GIDA TARIM IMALAT

Ith. Ihr. San. Tic. Ltd. Sti
Adresa: Uluderbent Mahallesi Kiraz Caddesi No: 53/1
Alasehir - Manisa/Turkiye
Tel: + 90 507 692 4177
Email: marangozoglusezginler@gmail.com
Kontakt osoba: Muhammet Ugur Sezgin
Djelatnost: maslinovo ulje, čaj od maslinovog ulja,
sapun od maslinovog ulja

MASTERPRINT OR

Adresa: Sviračka 53, Gradačac, BiH
Tel: +387 61440 341
Email: info@masterprint.ba
Kontakt osoba: Mahir Klopić

MATIĆANKA d.o.o.

Adresa: B. Jelačića 57, Matići, BiH
Tel: +387 31772 200
Email: info@maticanka.ba
Kontakt: Suljo Kujraković

MEGGLE d.o.o. POSUŠJE

Adresa: Rastovača polje br.39, Posušje, BiH
Tel: +387 39 685 616
Fax: +387 39 682 213
Email: kristina.galic@meggle.ba
Kontakt osoba: Kristina Galic
Djelatnost: trgovina na veliko mlijeka i mliječnih proizvoda

MFS TRADE d.o.o.

Adresa: Klokočnica, Dobojski Istok
Tel: +387 35 729 449
Email: mfstrade@hotmail.com
Djelatnost: proizvodnja i prerada mlijeka

MI-BOSPO

Adresa: Bosne srebrenе bb, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 270 283
Email: mi-bospo@mi-bospo.org
Djelatnost: mikrokreditna organizacija

MILO SELO doo

Adresa: Milino selo bb, Lukavac, BiH
Tel: +387 61175 258
Email: info@miloselo.ba
Kontakt osoba: Jasmina Džambić

MINGOS COFFEE d.o.o.

Adresa: Industrijska br.3, Brčko, BiH
Tel: +387 61614 612
Email: stefan.dragicevic@mingos.ba
Kontakt osoba: Stefan Dragičević

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE FBiH

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 726 550
Email: info@fmpvs.gov.ba

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE TK

Adresa: Muftije efendije Kurta 1, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 421
Email: minpvs@tk.kim.ba

MINISTARSTVO PRIVREDE KANTONA SARAJEVO

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 562 122
Email: mp@mp.ks.gov.ba

MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I SAOBRAĆAJA TK

Adresa: Mije Keroševića 20, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 393
Email: mintts@tk.kim.ba

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOŠA BiH

Adresa: Musala 9, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 220 093
Email: info@mvteo.gov.ba

MLIN NEZIC d.o.o.

Adresa: Sarajevska bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 820 011
Email: info@mlin-nezic.com.ba
Kontakt osoba: Nezić Haris
Djelatnost: proizvodnja mliinskih proizvoda

MONOGRAM - HOTEL & DISTILLERY

Adresa: Donji Skugrić bb, Modriča, BiH

Tel: +387 66 119 439

Email: info@distillerymonogram.com

NAŠE AVLJE udruženje domaćih proizvođača i prodavača

Adresa: Kotromanića 48, sarajevo, BiH

Kontakt osoba: Nejra Selimović

NEŠKOVIĆ M&M PLANTAŽA ARONIJE

Adresa: Karanovac, Doboј, BiH

Tel: +387 66 614 920

Kontakt osoba: Mara Nešković

NOVA BANKA

Adresa: II korpusa Armije BiH, Objekt 0-3, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 304 713

NOVOPROM d.o.o.

Adresa: Majevička 4, Modriča, BiH

Tel: +387 53 820 681

Email: office@novoprom.ba

Djelatnost: prodaja repromaterijala za poljoprivredu i
proizvodnja hemijskih proizvoda

OBRTNIČKA KOMORA TK

Adresa: Trg slobode bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 270 065

Email: obrtnicka.komoratk@gmail.com

OBRTNIČKA KOMORA USK

Adresa: Poliklinika Blok BK2/1, Bihać, BiH

Tel: +387 37 310 454

Email: info@okusk.com.ba

OBRT NG BABIĆ

Adresa: Arnautovići bb, Visoko, BiH
Tel: +387 61 610 932
Email: nevzeta.babic@gmail.com
Kontakt osoba: Nevzeta Babić

OBRT BEG PROM

Adresa: Donje Moštare bb, 71300 Visoko, BiH
Tel: +387 61 401 200
Kontakt osoba: Begić Ermin

OBRT SALKIĆ

Adresa: Hajdarovac 50, Gračanica, BiH
Tel: +387 61 732 959
Email: dinosalkic4@gmail.com
Kontakt osoba: Edin Salkić
Djelatnost: proizvodnja halve i kolača

OBRT TIM BABIĆ

Adresa: Arnautovići 12, Visoko, BiH
Tel: +387 61 137 867
Email: tarik.babic10@gmail.com
Kontakt osoba: Tarik Babić
Djelatnost: proizvodnja i promet suhomesnatih proizvoda

OPĆINA DOBOJ ISTOK

Adresa: Trg Alije Izetbegovića 1, Klokočnica, Dobojski Istoč, BiH
Tel: +387 35 720 416
Email: admir.sisic@yahoo.com
Kontakt osoba: Admir Šišić
Djelatnost: organ uprave

OPG MARJANOVIĆ

Adresa: Županja, HR
Tel: +385 99 673 79 57

OPG VESELČIĆ

Adresa: Špionica Srednja 134, 75356 Špionica, BiH
Tel: +387 63 032 844
Email: nikola@veselcic.ba
Kontakt osoba: Nikola Veselčić
Djelatnost: proizvodnja povrća i ljekovitog bilja

OPŠTINA MODRIČA

Adresa: Vidovdanska 1, Modriča, BiH
Tel: +387 53 810 511
Email: ivana.mijanic@modrica.ba
Kontakt osoba: Ivana Mijanić
Djelatnost: organ uprava

OPŠTA ZADRUGA AIDŽ

Adresa: Brijesnica Mala, Dobojski Istok, BiH
Tel: +387 62 745 768
Djelatnost: prirodni sokovi, džemovi, salate

ORHIDEJA Ijekovito bilje

Adresa: Srbljani bb, Bihać, BiH
Tel: +387 66 392 987
Email: orhideja_bilje@live.com
Kontakt osoba: Fahrir Alibabić

PAK CENTAR d.o.o.

Adresa: Blažuj 2, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 696 603
Email: info@pakcentar.ba

PARMEA d.o.o.

Adresa: Dubrave, tržni centar Arizona, Brčko, BiH
Tel: +387 62 584 841
Email: seidparmea@gmail.com
Kontakt osoba: Seid Čatić
Djelatnost: fotografsanje

PARTNER TRAVEL DOO

Adresa: Turalibegova 43, Sarajevo, BiH
Tel: +387 35 294 046
Email: info@partnertravel.ba
Djelatnost: turistička agencija

PASNJAK TUZLA

Adresa: Hajrudina Mešića bb, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 313 050
Email: info@pasnjak.ba

PČELAR EDHEM MURATOVIĆ

Adresa: Brčko

PČELAR FAHRUDIN SMAJLOVIĆ

Adresa: Gradačac

PČELAR MILADIN BJELOŠEVIĆ

Adresa: Brčko

PČELAR MILOŠ LUČIĆ

Adresa: Šamac

Tel: +387 65 194 071

PČELAR MUJO BIKIĆ

Adresa: Brčko

Tel: +387 62 411 066

PČELAR ZIJAD BAHIĆ

Adresa: Gradačac, BiH

Tel: +387 62 277 066

PČELAR ZLATAREVIĆ

Adresa: Orašje

Tel: +387 63 479 364

PČELARSTVO DURAKOVIĆ

Adresa: Gradačac, BiH

Tel: +387 61 725 117

Kontakt osoba: Asmir Duraković

Djelatnost: pčelarstvo

PČELARSTVO FAZLIĆ

Adresa: Tuzla

PČELARSTVO HIDANOVIĆ

Adresa: Tuzla

PMG VIP PZ

Adresa: 6.Bataljon bb, Gradačac, BiH

Tel: 0387 35 821 445

Email: edvin.taletovic@gmail.com

Kontakt osoba: Edvin Taletović

POLJOPRIVREDNO PREHRAMBENI FAKULTET SARAJEVO

Adresa: Zmaja od Bosne 8, sarajevo, BiH
Tel: +387 33 225 727
Email: podrska@ppf.unsa.ba

POLJOVET doo

Adresa: Ormanica bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 824 425
Email: poljovet@poljovet.com
Kontakt osoba: Zvonko Deronjić

POR TA NATURAE d.o.o.

Adresa: Maršala Tita 75, Srebrenik, BiH
Tel: + 387 62 716 502
Kontakt osoba: Mustafa Šabić

PPG ŠERIĆ

Adresa: Garevac, Modriča
Tel: +387 63 994 855
Kontakt osoba: Gordana Stanišić
Djelatnost: uzgoj aronije

PREC SREBRENIK

Email: prec.srebrenik@gmail.com
Predstavnici: Omić Mehmedalija
Imširović Mejra

PRIVREDNA KOMORA BRČKO DISTRINKTA

Adresa: Cvijete Zuzorić bb, Brčko, BiH
Tel: +387 49 217 556
Fax: +387 49 216 116

PRIVREDNA KOMORA UNSKO-SANSKOG KANTONA

Adresa: Trg Maršala Tita bb, Bihać, BiH
Tel: +387 37 316 350
Email: pkusk@bih.net.ba
Kontakt osoba: Sanela Sabljaković

PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET TUZLA

Adresa: Urfeta Vejzagića br.4, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 320 860
Email: pmf@untz.ba

PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET SARAJEVO

Adresa: Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 723 723

Email: pmf@pmf.unsa.ba

PZ EKO PLOD

Adresa: Dobojska 97, Modriča, BiH

Tel: +387 53 816 233

Djelatnost: proizvodnja namirnica od voća i povrća

PZ SKUGRIČANKA**RADIO GRADAČAC**

Adresa: Nenavište bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 817 427

Email: radiogra@bih.net.ba

Djelatnost: radijska postaja

RADIO KAMELEON

Adresa: Milana Jovanovića br.6, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 302 500

Email: berbic@kameleon.ba

Direktor: Zlatko Berbić

RADIOTELEVIZIJA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Mije keroševića 20, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 320 026

Email: direktor@rtvtk.ba

RAKIĆ d.o.o.

Adresa: Brezovo polje bb, Brčko, BiH

Tel: +387 55 371 333

Email: rakicbiro@gmil.com

Kontakt osoba: Dragan Rakić

Djelatnost: prodaja vozila i mehanizacije

RATTAN SEDIA d.o.o.

Adresa: Cerik bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 590 911

Fax: +387 49 590 914

RAZVOJNA AGENCIJA OPŠTINE MODRIČA

Adresa: Svetosavska br.3, Modriča, BiH

Tel: +387 53 811 372

Email: oarmsp@gmail.com

Kontakt osoba: Snježana Vujić

Djelatnost: pružanje podrške lokalnom ekonomskom razvoju

REMELIN d.o.o.

Adresa: Šehida 37, Gradačac, BiH

Tel: +387 60 342 11 20

Email: remelin.doo@gmail.com

Kontakt osoba: Nedžad Bristrić

Djelatnost: proizvodnja konditorskih proizvoda

SINPEKS B d.o.o.

Adresa: Industrijska zona 3 br. 15, Bijeljina, BiH

Tel: +387 65 643 440

Email: info@sinpeks.ba

Kontakt osoba: Stevica Simojlović

Djelatnost: trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama

SLATKA VAROŠ

Adresa: Mehmeda Ahmetbegovića bb, Gračanica, BiH

Tel: +387 62 346 480

Email: slatkavaroš2007@gmail.com

Kontakt osoba: Hasan Hadžić

Djelatnost: proizvodnja kolača

SOLANA d.d.

Adresa: Soli 3, 75000 Tuzla

Tel: +387 35 282 342

Email: info@solana.ba

Direktor: Bakir Smailagić

Djelatnost: proizvodnja i prodaja soli i proizvoda na bazi soli

SP EDIN HANIĆ

Adresa: Raifa Šalidića bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 61 874 134

STUDEN AGRANA d.o.o. rafinerija šećera

Adresa: Industrijska br.4, Brčko, BiH

Tel: +387 49 518 010

Email: +387 49 58 010

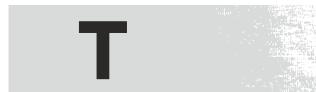
SUŠA -S sd

Adresa: Krivajska bb, Zavidovići, BiH

Tel: +387 62 841 618

Email: selmir.susic@gmail.com

Kontakt osoba: Selimir Sušić

TAMAM MJEŠAVINA ZAČINA

Adresa: Lukavica, Dobojski Istoč, BiH

Tel: +387 61 659 326

Djelatnost: proizvodnja mješavine začina

TOŠ tvornica opreme i strojeva

Adresa: Industrijska 1, Kneževi Vinogradi, Hrvatska

Tel: +385 31 710 710

Fax: +385 31 710 790

TQM d.o.o.

Adresa: Modrac bb, Lukavac, BiH

Tel: +387 35 553 999

Email: info@tqm.ba

Direktor: Dževad Alić

TRANSTURIST

Adresa: Turalibegova 6, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 249 301

Email: turizam@transturist.ba

Djelatnost: turistička agencija

TRIGLAV OSIGURANJE d.d.

Adresa: Meše selimovića 1-C, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 301 500

TURISTIČKA ORGANIZACIJA BIJELJINA

Adresa: Kneza Miloša 30, Bijeljina, BiH

Tel: +387 55 224 510

Email: turistbn@gmail.com

TURBO TIM

Adresa: Klokočnica, Dobojski Istoč, BiH

Tel: +387 62 233 261

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRAČANICA

Adresa: Osman-kapetanova medresa br.13, Gračanica, BiH
Tel: +387 61 054 596
Email: tzggracanica@gmail.com

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRADAČCA

Adresa: H.K.Grad-aščevića bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 817 222
Email: info@visitgradacac.ba
Kontakt osoba: Ensar Mešanović

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA SREBRENIK

Adresa: Radnička bb, Srebrenik, BiH
Tel: +387 35 369 162
Email: turizam@srebrenik.ba

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA TUZLE

Adresa: Solni trg br: 8, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 257 499
Email: zlatko.sprecic@tztz.ba
Kontakt osoba: Zlatko Sprečić

TURISTIČKA ZAJEDNICA KANTONA SARAJEVO

Adresa: Dalmatinska 2/4, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 252 000
Email: info@visitsarajevo.ba
Kontakt osoba: Adisa Kušundžija

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE DOBOJ ISTOK

Adresa: Klokočnica bb, Doboj, BiH

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE KALESIJA

Adresa: Trg šehida 11, Kalesija, BiH

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE LUKAVAC

Tel: +387 61 858 429
Email: tzolukavac@gmail.com

TURISTIČKA ZAJEDNICA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Muftije ef. Kurta br.1, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 228 800
Email: turzajtk@bih.net.ba
Kontakt osoba: Miralem Mešković

UDRUŽENJE PČELARA BAGREM

UDRUŽENJE PČELARA DOBOJ ISTOK
Tel: +387 61 281 581

UDRUŽENJE PČELARA KOŠĆAN

Adresa: Igmanski put 15, Hadžići, BiH
Tel: +387 61 445 619
Email: esrefbajrektarevic2@gmail.com
Kontakt osoba: Esref Bajrektarević

UDRUŽENJE POSLODAVACA BRČKO DISTRINKTA

Adresa: Bulevar mira bb, zgrada Delta, Brčko, BiH
Tel: +387 49 217 665
Email: upbdbih@gmail.com
Kontakt osoba: Aida Ivčev
Djelatnost: djelatnost poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca

UDRUŽENJE ŽENA DOBOJ ISTOK

Adresa: Klokočnica, Dobojski Istok, BiH
Tel: +387 61 762 083

UDRUŽENJE ŽENA ISKRA MODRIČA

UKAL ELEVAGE

Adresa: 2 Rue de l'étang Parc Économique, Eschbach, Francuska
Tel: +333 88 074 015

VALPLAST vrtni centar

Adresa: Duboki Potok bb, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 146 651
Kontakt osoba: Salko Omerović

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BiH

Adresa: Branislava Đurđeva 10, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 566 222
Email: info@komorabih.ba

VERTIGOS HOTEL

Adresa: Kulina bana 2, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 258 258
Email: info@hotelvertigos.com

VINO DUHAN VOĆE

Adresa: Ružići bb, Grude, BiH
Tel: +387 39 674 074

VIP SEMA d.o.o.

Adresa: Kerep, 76250 Gradačac
Tel: +387 61 749 840
Email: vip.sema12@gmail.com
Direktor: Semir Djedović
Djelatnost: Trgovina

VLADA FBiH

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 650 457
Email: info@fbihvlada.gov.ba

VLADA KANTONA SARAJEVO

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 562 000
Email: vlada@vlada.ks.gov.ba

VLADA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Rudarska 65, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 317

VOĆNI RASADNIK d.o.o.

Adresa: Špionica Gornja, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 733 702
Kontakt osoba: Edin Džanić

ZEMAX d.o.o.

Adresa: Željeznička bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 853 900

Email: vrtni.centar@zemax.ba

Kontakt osoba: Indira Halilović

ZLATNI MIX

Adresa: Gornji Lukavac bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 60 324 6835

Email: zlatnimix@gmail.com

Kontakt osoba: Maid Pekarić

**Adresar učesnika 50. Međunarodnog sajma poljoprivrede i
prehrambene industrije - Sajma šljive nije konačan.
Štampan je zaključno sa 11.08.2023. godine.**

**The address book of the participants of the 50th Fair of Agriculture and
Food Industry - Plum Fair, has not been completed.**

It was printed on August 11, 2023.

**NOVO
praktičnije
pakiranje!**

Banja Ilijidža

GRADAČAC - BOSNA I HERCEGOVINA

www.banjagradacac.com.ba

e-mail: banja.ilidza@bih.net.ba

JZU
CENTAR ZA
FIZIKALNU MEDICINU,
REHABILITACIJU I
BANJSKO LIJEĆENJE